PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Twice-weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius. O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Nr. 317 PENKTADIENIS, KOVO (MARCH) 31, 1939, TORONTO, ONTARIO METAI VIII

MUSOLINIS VERKIA, KAD NEGANA VIETOS

Tūkstančiai Suareštuotų Madridiečių Laukia Fašistų Teismo ir Didelės Bausmės

Mironas, Lietuvos ministeris pirmininkas. Amerikiečių laikraščiai rašo, kad jo ministerija atsistatydinus.

MADRIDAS, Kovo 30. — Fašistų karo policija jau suareštavo tūkstančius respublikiečių ir juos klasifikuoja teismui. O didžiojo Madrido Escorial sektoriuje girdisi šautuvų šūviai. Išgąsdinti žmonės klausia kas ten dedasi, o fašistai atsako, kad tai "tęsiamos valymo operacijos."

Pačių fašistų padavimu, puolant Madridui, nuo pirmadienio, jie suėmė 40,000 lojalistų, o dar daugelis respublikos milicininkų klaidžioja Madrido gatvėmis tarp savo priešų ir laukia kada juos palies žiauri fašistų ranka. Puolant Valencijai, praeitą trečiadienį, irgi suimta daug lojalistų. Apskaitliuojama, kad Madride ir Valencijoj suimta 85,000 lojalistų, o per visą karą suimtų skaičius siekiąs 600,000 vyrų. Visi šie vyrai laukia fašistų žiaurios bausmės.

Išduoti respublikos gynėjai jau perdavė fašistams orlaivyną, artileriją ir atiduoda šautuvus. Tuo tarpu fašistai ima miestelius ir kaimus. Šiomis dienomis jie užėmė trečdalį iki šiol buvusios respublikos teritorijos.

Paskutiniai Ispanijos respublikos išdavikai, generolas Miaja ir Casado, sudemoralizavę Madrido apgynimą ir išdavę fašistams šimtus tūkstančių žmonių, pabėgo. Generolas Miaja su trylika orlaivių vakar išskrido į Algeriją.

Generolas Frankas buvo manęs pats tuojau įžengti triumfališkai į Madridą, bet dabar jo legijonieriams ten turint daugybę darbo, nutarė tą triumfą padaryti už kokios savaitės, kuomet bus suareštuoti visi respublikos šalininkai.

Madride, Valencijoj ir kitose fašistų užimtose vietose tarp Ispanijos fašistinių vėliavų plėvesuoja Italijos fašistų vėliavos ir nazių svastikos.

Anglijos Laivas Išvešiąs Paskutinius Kanadiečius Iš Franko Nelaisvės

LONDONAS, Kovo 30. —Gauta iš Ispanijos telegrama, kad Anglijos karo laivas Sussex už poros dienų išvešiąs iš Ispanijos paskutinius 40 ar 50 kanadiečių, kurie iki šiol buvo fašistų nelaisvėje.

Šis laivas vakar išvežė iš Gandia uosto į Palmą 167 italus, kurie buvo iškeisti ant viršuj paminėtų kanadiečių ir apie 20 ar 30 anglų.

Laivas taip pat išgabenąs ir Ispanijos politinius pabėgėlius, kurių Gandia mieste esą apie šimtą.

Ši žinia labai svarbi Kanados lietuviams, nes su tais paskutiniais kanadiečiais galimai bus paliuosuotas iš fašistų bastilijos Edvardas Zdanauskas, jeigu jis dar gyvas, o gal ir daugiau iki šioliai negrįžusių iš Ispanijos Kanados lietuvių.

MARIJONA JURGELIONIENĖ ŽUVO AUTO NELAIMĖJE

Jungtinių Valstijų spauda praneša, kad pereito sekmadienio rytą prie Kalamazoo, Mich., traukinys užmušė automobiliuje Naujienų administratorę, Marijoną Jurgelionienę.

Velionė važiavo su kitomis trimis moterimis į Detroitą.

Kol buvo gyva Lietuvių Socialistų Sąjunga, Jurgelionienė buvo jos sekretorė. Jos vyras redaguoja SLA organą Tėvynę.

POTVYNIAI NUŠLAVĖ KASYKLŲ STOVYKLAS

VANCOUVER. — Išsiliejusi per krantus Fraser upė nušlavė dvyliką kasyklų kempių. Vandens kilimas buvo labai staigus: per porą valandų vanduo pakilo šešias pėdas ir ledo lytys sutriuškino kempes. Mainieriai pabėgo.

Rumunija Pasirašė Prekyb. Sutartį Su Francija

PARYŽIUS, Kovo 30. — Reichui suteikusi ekonomines teises Rumunija šiandien pasirašė su Francija prekybinę sutartį, pagal kurią Francija padvigubins aliejaus pirkimąsi Rumunijoj ir numuš muitus ant Rumunijos agrikultūrinių produktų.

Manoma, kad su Francijos-Rumunijos prekybine sutartimi karalius Karolis apsupęs pasirašytąjį su Vokietija prekybos paktą.

Šale sudarymo prekybinės sutarties su Rumunija, Francija paskelbė muitų sumažinimą ant Jugoslavijos prekių.

UŽDRAUDĖ DAINUOTI HITLERĮ PAJUOKIANČIĄ DAINĄ

LONDONAS, Kovo 30.—Clarendon grafas šiandien uždraudė dainuoti Hitlerį pajuokiančią dainą "Lygiai Hitleris turėjo motiną."

Šioji daina būtų buvus dainuojama viename teatre. Tas Hitlerio užtarėjas pasakė, kad draudžiama dainuoti tokią dainą apie valstybės galvą.

"Sustabdyt Hitlerį!" demonstracijos reikalavimas. — Apsuptas čekų ir slovakų, tautiniuose rūbuose, New Yorko miesto majoras Fiorella LaGuardia pasmerkė Hitlerį ir jo ambicijas. LaGuardia vedė 20,000 demonstrantų New Yorko gatvėmis, daugiausia čekų ir slovakų, nešančių Hitleriui "komplimentus" reiškiančius plakatus. Demonstrantus entuziastiškai sveikino pusė milijono žmonių stovėdami ant šalygatvių.

Montrealas Yra Fašistų Propagandos Bazė Del Visos Šiaurinės Amerikos

MONTREAL, Que. — Kalbėdamas Teologijos Kolegijoj Rabbi Harry J. Stern nurodė, kad Montrealas yra fašistų propagandos bazė, iš kurios literatūra skleidžiama po visą šiaurinę Ameriką.

Jis nurodė, kad iš Montrealo paskleidžiama fašistinė literatūra del šiaurinės Amerikos kainuojanti $1,000,000 per metus.

Ta literatūra, žinoma, spausdinama ne vien Montreale. Daugiausia jos yra gaunama iš Vokietijos ir Italijos, o ypatingai iš Vokietijos.

Duplesio režimas, vedąs kovą ne tik su komunistine literatūra, o ir su liberališka, užsienio propagandai visai nesipriešina. Duplesio režimas kaip tik ir sudaro sąlygas, kad Montrealas būtų fašistų propagandos centru del visos šiaurinės Amerikos.

Tokiu tai būdu Duplesis pasitarnauja totaliterinėms valstybėms, kurios užsimojusios sunaikinti Kanados ir Suvienytų Valstijų demokratijas.

Tautininkų Seimas Per Šešias Minutes Užtvirtino Klaipėdos Atidavimą

KAUNAS, Kovo 30. — Lietuvos tautininkų seimas šiandien per šešias minutes ratifikavo Klaipėdos krašto atidavimą Vokietijos naziams.

Ratifikavimo seremonijos atsibuvo sekančiai: užsienių reikalų ministeris Juozas Urbšys per tris minutes papasakojo apie padarytą su Berlynu sutartį, o po jo kalbos pakilo inžinierius Šakenis ir paklausė kas nori balsuoti ar kalbėti prieš padarytą sutartį. Jo užklasimą pasekė mirtina tyla, kas reiškė, kad sutartis , pagal kurią Klaipėdos kraštas perleistas Vokietijai, yra ratifikuota.

AŠTUONI MILIJONAI UNIJISTŲ

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų unijos pirmu kart istorijoj pakėlė savo narių skaičių virš aštuonių milijonų narių, praneša darbo departamento statistikų biuras.

Baigiantis metams unijos atnaujino daug sutarčių be atlyginimo sumažinimo ir įsigalėjo daugelyje naujų industrijų šakų.

NAZIŲ AGENTAI DIRBA DANIJOJ

KOPENHAGA. — Danijos policija nurodo, kad šiauriniam Šlesvige, kuris po 1920 metų plebiscito buvo atskirtas nuo Vokietijos ir priskirtas prie Danijos, dabar veikia apie 150 vokiškų agentų, varančių priešdanišką propagandą.

Tuo pačiu laiku prie Danijos rubežiaus koncentruojama Vokietijos kariuomenė.

JTPONAI VĖL NAUDOJA NUODINGAS DUJAS

CHUNKING. — Kiangsi fronte praeitą penktadienį japonai apleido nuodingomis dujomis kinų linijas, esančias prie Poyang ežero, ir jomis sunaikino visą kinų pulką.

Nežiūrint japonų chemikalinės atakos, kinų padaliniai užėmė tas pozicijas ir uždavė japonams didelį smūgį. Taip pat kinai nuskandino keletą japonų laivų, gabenusių Han upe į frontą sustiprinimus.

SAKO MOKESČIUS ANT GAZOLINO PAKELS 2 CENT.

TORONTO, Ont. — Ontarijos valdžia nori mokesčius ant gazolino pakelti iki 8 centų už galioną. Dabar mokama po 6 centus už galioną.

Jei seimelis užgirs, nauji mokesčiai įeisią galion dar šią savaitę.

Šis radio-foto rodo Hitlerį laike jo kalbos Klaipėdoj po užgrobimo.

"Paktas Ne Paktas, o Reikalavimai Turi Būti Patenkinti," Sako Musolinis

ITALIJA GALI BOMBARDUOTI LONDONĄ

ROMA. — Fašistų žurnalistas Gaydo šiomis dienomis parašė Giornale d'Italia straipsnį, kuriame pasigyrė, kad Italija turinti 400 bombanešių, galinčių nuskristi į Londoną, tenai išmesti sprogstamąsias medžiagas ir be sustojimo sugrįžti Italijon.

Esą šie bombanešiai galį skristi 250 mylių per valandą ir gali gabenti po vieną toną bombų.

Prašalino iš Dviratininkų Lenktynių Nazių Emblemą

BUFFALO, N. Y., Kovo 30.— Devintą dieną čionai besitęsiančiose dviratininkų tarptautinėse lenktynėse, šiandien buvo prašalinta nuo poilsio lovelės nazių svastika. Tai padaryti privertė Michael Kuret iš Clevelando, antinazinės sąjungos atstovas.

Jis pareiškė, kad tarptautinėse lenktynėse gali būti tiktai amerikoniška vėliava, kuri stovi už tiesą, laisvę ir religinę laisvę. O kada svastika stovi šale žvaigždžių ir juostų, darosi nesveika amerikoniškai demokratijai.

Tos sąjungos pasidarbavimu prašalinta nazių svastika Chicagoje, Clevelande ir San Francice.

Klausia Ar Anglijos Štabas Tarsis Su Maskva

LONDONAS, Kovo 30. — Atstovų bute Anglijos karo sekretorius šiandien gavo viešą pranešimą, kad ateinantį antradienį atstovų bute jį užklaus liberalų atstovas Geoffrey Mander, ar jis jau pasiruošęs pasiųsti Varšuvon ir Maskvon generalinio štabo viršininką Gartą, kuris dabar su Francijos karo vadovybe planuoja apsigynimo planus.

Tuo pačiu laiku Anglijos ministerių kabinetas svarsto, kaip išlavinti ir apginkluoti 210,000 rekrutų.

NUTEISTAS MIRTI IŠDAVĖ TEISĖJĄ

DAMASKAS, Syrija, Kovo 30. Arabų informatorius iš Haifa buvo sugautas prasižengime ir perduotas sukilusių arabų teismui. Teisė pats el-Khatib šeikas, kuris greitai suimtąjį nuteisė mirti. Nuteisęs paklausė nuteistojo ar neturi ką pasakyti.

Nuteistasis ilgai nelaukęs pareiškė, ar negalėtų atsipirkti savo gyvybės kitomis informacijomis. Šeikas atsakė, kad tas priklauso nuo informacijų svarbumo.

Nuteistasis tuojau kitiem teisėjam prirodė, kad teisme dalyvaujantis šeikas daug didesnis arabų išdavikas negu jis. Šeikas vietoje buvo suimtas.

COSENZA, Italija, Kovo 30. — Italijos diktatorius Benitas Musolinis Lictor aikštėj susirinkusiai miniai žmonių pareiškė, kad Italija "nebus kaliniu Vidužemio jūroj."

Atsakydamas į Daladje kalbą, Musolinis pareiškė:

"Paktai ne paktai, mes niekad nesutiksime pasilikti kaliniais Vidužemio jūroje."

Baigdamas kalbą jis įsakė fašistams būti pasirengusiais.

Girdi, Italijos reikalavimai turi būti patenkinti.

Manoma, kad pirm grįžimo į Romą, Musolinis turės pasitarimą su Georingu, Napolyje. Taipgi manoma, kad šiame pasitarime veikiausiai dalyvaus ir generolas Frankas.

Tuo laiku, kada vakar Musolinis apleido Romą, 250,000 naujokų 1918 ir 1919 metų klasių pasiekė barakus. Maršuodami nešėsi obalsius: "Tunisija, Džibuti, Suezo kanalas, Vidužemio jūra mūsų," "Daugiau kanuolių, daugiau kovos laivų, daugiau orlaivių."

Naziai Su Fašistais Rengiasi Atgriebti Prekybą Pietų Amerikoj

WASHINGTONAS. — Čionai gauta žinių, kad Vokietija ir Italija rengiasi pradėti didelę prekybinę ofensyvą ir atgriebti praras tas rinkas Pietų Amerikoj.

Pietų Amerikoj prekybos atkariavimui fašistai numatę panaudoti generolo Franko triumfą ir per Madridą sustiprinti savo ekonominę bei politinę įtaką vakarų pusrutulyje.

Šiuo laiku pagal mainų prekybą naziai duoda Argentinai 64 garvežius ir vagonų, o iš Argentinos gauna 100,000 tonų kviečių ir 8,000 tonų vilnų. Tačiau tokią prekybą esą nepatenkinti, sako ieškos kitokios dalybinės prekybos atskaitos.

Jungtinės Valstijos stiprina prekybos išvystymo priemones Lotynų Amerikoj ir stengiasi iš čionai išvyti nazius.

ŠEŠTADIENYJE GAL ĮVYKS NAUJAS SPROGIMAS

WILHELMSHAVEN, Vokietija, Kovo 30. — Eina gandai, kad šio miesto didžiausioj aikštėj, ateinantį šeštadienį Hitleris pasakys kalbą, kuri dar daugiau susprogdins Vokietijos santykius su Anglija.

Hitleris dalyvaus 35,000 tonų karo laivo Von Tirpitz nuleidime ir ta proga pasakys apie nazių jūrinę galybę kalbą. Manoma, kad leidžiant į vandenį Tirpitzą Hitleris paskelbs, kad jis panaikina Anglijos - Vokietijos 1935 metais pasirašytąją laivyno sutartį.

LONDONAS, Kovo 30.—Anglijos policija sugavus du airiu, kurie vakar apardė Hammersmith tiltą. Tačiau į klausimus jie neatsako. Suimta ir daugiau airių — nekurie įkalinti.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. IŠEINA DU KARTU Į SĄVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50. Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013. Toronto 3, Ontario, Canada.

Bergždžias Džiaugsmas

Kapitalistinė spauda džiūgauja, kad Musolinio kalba buvo gana švelni. Girdi, Musolinis davė suprasti, kad su juo galima susikalbėti. Pasaulinė situacija giedrėjanti. Tačiau tas džiaugsmas mažos vertės. Jis gali greitai virsti skaudžiomis ašaromis. Nes Musolinio kalbos švelnumas turi labai svarbų tikslą.

Kodel gi Musolinis "švelniai" kalbėjo? Jis, statydamas savo reikalavimus, didelių grumojimų nedarė, bet todel, kad išsklaidyti debesis, besirenkančius prieš Romos, Berlyno ir Tokio ašį. Tai taktikos klausimas. Matote, kuomet Hitleris pasigrobė Moraviją, Bohemiją ir Klaipėdos kraštą, iškilo klausimas sudarymo antiagresinio bloko sulaikymui fašistų agresijos. Bet Anglija prieš tokio bloko sudarymą. Ji nori pasitenkinti deklaracija. Musolinis rado reikalą savo kalbą sušvelninti, kad Čemberleno šalininkams pavyktų tą sentimentą palaidoti.

Musolinis savo kalboj nuo reikalavimų neatsisakė. Jis juos perstatė taip, kaip geriau juos laimėti. Jis perstatė juos tokioj formoj, kad galima būtų laimėti daugiau pritarimo. Ir jis neapsiriko. Čemberleno ir Daladje politikos šalininkai dabar nurodinėja, kad Musolinis kalbėjo labai gražiai ir išreiškė, jog Italijos ir Francijos santykiai galėtų būti sustabilizuoti, jei tik Francija padarytų nekuriuos nusileidimus. Jau dabar eina didelė agitacija už tai, kad Francija paaukotų ką nors Musolinio nuraminimui. Ir galimas daiktas, kad Daladje sutiks tą padaryti.

Kad toks Musolinio patenkinimas nebus jo patenkinimu, manome, nereikalinga aiškinti. Hitlerio veiksmai gerai patvirtina. Matote, Italijos ir Vokietijos fašistai siekia ne vien tų plotų, kurių dabar jie reikalauja. Jeigu jie tik to siektų, tai nuraminimo politika vistiek pavyktų. Bet jiems to negana. Vokietijos ir Italijos fašistai, kaipo didžiojo kapitalo gynėjai, veda kovą už pasaulinę galią. Jie nori sudaužyti Anglijos ir Francijos viršenybę pasaulyje.

Ši kova nėra kokia naujenybė. Tai kapitalizmo kova už rinkas. Ji ėjo seniau, ji eina ir dabar. Bet dabar ji darosi daug griežtesnė todel, kad visas pasaulis jau išdalintas. Norint gauti kolonijų, reikalinga jas atimti iš tų, kurie jų turi. Kapitalizmo kova už rinkas dabar pasiekė aukščiausį laipsnį.

Taigi, manyti apie bent kokį patenkinimą negalima. Vokietijos ir Italijos kapitalistai niekad nepasitenkins. Jeigu jiems kelio niekas nepastos, jie kovos iki pasigrobs visą pasaulį. Todel ir Musolinio kalbos švelnumu džiaugsmas neturi reikšmės.

Kai kam gal iškils klausimas, nejaugi Čemberlenas ir Daladje nemato, kad Musolinis ir Hitleris nori sudaužyti Anglijos ir Francijos galią. Taip, jie mato. Bet jie mėgina rasti savo išėjimą. Jie nori nukreipti Hitlerio ir Musolinio agresiją linkui Sovietų Sąjungos. Jie mano, kad jei fašistai susirautų su bolševikais, tai abieji ant tiek nusilpnėtų, kad Anglijos ir Francijos kapitalistai būtų ant tiek stipresni, jog jų komandos klausytų ir vieni ir kiti. Čemberleno ir Daladje tikslas kokiu nors būdu sukurstyti nazius su bolševikais. Už tai jie padėjo sudraskyti Čekoslovakiją. Už tai jie atsisakė padėti Rumunijai. Už tai jie leido pasigrobti Klaipėdos kraštą. Už tai Čemberlenas atsisako nuo bloko prieš agresorius.

Kariauti prieš fašistus jie labai bijo. Mat karas prieš Vokietiją ir Italiją turėtų labai blogas pasekmes del kapitalizmo. Italijoj ir Vokietijoj fašistų režimams būtų padarytas galas. Veikiausiai išsiveržtų proletarinės revoliucijos. Fašizmui būtų užduotas toks skaudus smūgis, kad jis susmuktų visam pasaulyje. Demokratija, nauja demokratija, ir socializmas paimtų viršų. Imperializmo gadynei prasidėtų juodos dienos.

Bet toks Čemberleno ir Daladje kelias nėra taip lengvas. Vokietijos naziai ir Italijos fašistai, nors ir kažin kaip norėtų, kad Sovietų Sąjunga būtų sumušta, jos liesti bijo. Jie gerai supranta, kad tai galingiausia šalis. Už tai jie grobiasi mažesnes šalis. O kada įsistiprins, tuomet užsimos ir ant Anglijos ir Francijos. Nes Anglija ir Francija Italijos ir Vokietijos kapitalistams, o ypatingai Vokietijos, yra didesni priešai, negu Sovietų Sąjunga, kadangi Anglija ir Francija faktinai yra pasaulio valdytojos, kolonijų valdytojos. Sovietų Sąjunga kolonijų neturi. Tas, žinoma, nereiškia, kad Sovietų Sąjunga gali būti rami. Jos irgi nepaliks, jei tik turės galios ją paimti. Bet dabar jos užkariavimas neįmanomas.

Fašizmo kova už pasaulinę galią gali būti sulaikyta tik griežtomis priemonėmis. Geriausią planą patiekė Sovietų Sąjunga. Sovietų Sąjunga pasiūlė, kad Anglija sušauktų devynių valstybių konferenciją. Tokia konferencija turėtų apdiskusuoti visus planus, kaip Hitlerio agresiją sulaikyti. Visa nelaimė tame, kad Čemberlenas tokiai konferencijai priešingas. Faktinai, jis priešingas sudarymui bloko prieš nazių agresiją. Vietoj to jis kalba apie naujus mėginimus patenkinti agresorius. Sakoma, kad jis vyksiąs į Romą. Mėginsiąs patarpininkauti Italijai ir Francijai. Jaučiama, kad jis turįs nusistatymą išplėšti ką nors iš Francijos del Italijos.

Tuo pačiu laiku eina gandai, kad naziai ir fašistai rengiasi užpulti ant Jugolsavijos, Šveicarijos ir Danijos. Mat Jugoslavijoj galvą kelia nazių kurstomi kroatai, o Šveicarijoj ir Danijoj yra vokiečių apgyventų plotų.

Nežiūrint Musolinio švelnumo, nežiūrint tos propagandos, kad pasaulio situacija gerėja, giedrėja, dalykai eina ne geryn, o blogyn. Gali nepraeiti nei keli mėnesiai iki naziai ir Italijos fašistai suorganizuos maršavimą į vieną kurią sritį ar bent į kelias.

Prieš tokią propagandą, kuri nori migdyti liaudį, silpninti jos kovą prieš argresorius, reikia griežtai kovoti. Nes niekad tokio pavojaus taikai nebuvo, kaip dabar. O kad taip yra, negali būti jokios abejonės. Pažangi spauda tokiuose dalykuose nei karto nesuklydo. Visi jos nurodymai išsipildė 100 nuošimčių. Buvo sakyta, kad Čekoslovakija savo nepriklausomybės neišlaikys ir neišlaikė. Buvo sakyta, kad naziai grobs Klaipėdą ir pagrobė. Reikia dabar dėti visas pastangas, kad sustiprinti vienybę tarp darbo žmonių organizacijų, nes tik bendros pastangos duos pageidautinus rezultatus.

Agresoriaus sapnas: — "Kad ši rimta moteriškė pasikeistų į tokį pavidalą, tai būtų labai lengva susitarti."

APŽVALGA

Kodel Klaipėdos Lietuviai Atsisuko Nuo Lietuvos

Kaip jau žinote, dar ne taip senai Klaipėdos krašte lietuvių buvo priskaitoma daug, jie sudarė didesnę pusę krašto gyventojų. Bet paskutiniais laikais Didžiosios Lietuvos įtaka Klaipėdos krašte žymiai sumažėjo. Už tai kalta Lietuvos valdžia. Štai kaip ją kaltina tūlas klaipėdiškis savo straipsnyje Lietuvos Žinioms:

Kada Klaipėdoje susitinki su Didžiosios Lietuvos lietuviais ir su jais apie padėtį išsikalbi, tai jie tau viską kaltina, tik ne save pačius. Labiausiai jie kaltina pačius klaipėdiškius lietuvius. Jie tokie ir tokie. Išeina: Didžioji Lietuva ateina jiems padėti, ji jiems smuikija — o jie nešoka tuo smuiku! **Ir tikrai tiesa. Čia tai ir yra visa priežastis.** Bet čia yra ir pats negalėjimas, nes klaipėdiškiai neturi tos praeities ir tos tikybos, kad atatiktų Didžiosios Lietuvos smuiką.

Žinoma, kad ir mes klaipėdiškiai turime savo kaltybę, ir Jūs gerai darote, kad mums tas rodote. Klaipėdos Krašto namiškiai lietuviai yra šimtmečius buvę po vokiečiais, kaip Jūs po kitais — ir tai čia abiejų skirtumai — abiejų galėjimai ir negalėjimai, abiejų kaltybės ir nekaltybės — nuo kits kito skirtingos, bet visgi esamos. Gerai, kad jūsų veidrodyje gauname mes tas mūsąsias kaltybes matyti ir pažinti, nes taip sąmoningai galime save pačius tame mėginti.

Bet ir jūs išvysite mūsų veidrodyje jūsąsias kaltybes, pripažinkite jas, kiek tai nuo jūsų pačių pareina. Tam noriu su šituo raštu jums patarnauti.

Aš žinau, kad Didžioji Lietuva šitą balsą broliškai priims, tai išeis į sveikatą, nes ir rašau kaip brolis — broliams.

Mes, klaipėdiškiai lietuviai dėlei jūsų to ir to buvom patekę tarp dviejų frontų, vokiškojo iš priešakio, tas naturalu, ir jūsojo iš užpakalio — nenaturalu. Ir tai yra priežastis visų tų lietuviškųjų katastrofų krašte. Dabar viskas nuo to pareina, kad tas pasišalintų. Bet tas nuo jūsų pačių pareina. Jeigu jūs išpažinsite tas priežastis, kuriomis jūs pasidarėte mus iš užpakalio puolą, ir, kiek tai nuo jūsų pareina, tas pašalinsite, ir pastosite tokie, kad krašto namiškysis lietuviškumas jūsyje nebematys to, kuo jis ligšiol tik susikiršino prieš jus, bet išpažins tikrą ir mylimą brolį, tai visos tos ligšiolinės katastrofos, visi tie lietuviškieji pralaimėjimai krašte pagaliau išeis į laimėjimą.

Šis raštas, nors yra jums skaudus, bet širdingai jūsų prašau, persigalėkite ir jo veidrodyje nuodugniai persimėginkite ir didvyriškai pasiryžkite į brolių broliais pastoti, ne tuščiais žodžiais, bet širdimi ir pasiaukavimu, ir viskas išeis į gerą. To širdingai linkiu.

Štai, kame Kauno ir Didžiosios Lietuvos į Klaipėdos kraštą ir į klaipėdiškius prasikaltimai:

1. Nepripažino ir nesitaikė į tai, kad Klaipėdos krašto namiškiai lietuviai yra formuoti visiškai kitokios praeities ir tikybos, negu Didžioji Lietuva. Didžiosios Lietuvos lietuviai, 95% katalikiški, neturi to, ko reikia, kad atėję į kraštą, atitiktų jo namiškius žmones ir galėtų juose Lietuvai laimėjimų pasiekti.

2. Neišpažino ir nepripažino tai, kad iš Didžiosios Lietuvos į kraštą nešant tai, kas jam kultūriškai svetima ir tikybiškai neprieteliška, tas krašto namiškius žmones nuo Lietuvos atbaido ir į vokiškąją pusę nuvaro.

3. Centro įstaigas krašte pavertė į krašto namiškių.

4. Neišpažino, nepripažino ir nesitaikė į tai, kad iš Klaipėdos krašto namiškio lietuvio, kaip dalykai yra, jokiu būdu nepadarysi Didžiosios Lietuvos tipo, lietuvį, nei atvirkščiai, nes tam perskirtingos abiejų praeitys ir tikybos. Kaunas viską taip darė, tarsi tų skirtumų nėra, tarsi krašto namiškiai lietuviai yra visiškai tas pat, kaip į kraštą nešamoji Didžioji Lietuva.

5. Kaunas neišpažino ir nepripažino ir nesitaikė į tai, kad ką iš Centro įstaigos krašte tarnaujančių krašto namiškių perkeliant kur nors į Didžiąją Lietuvą, reikia čia tokias jam sąlygas, kultūriniai ir tykibiniai, sudaryti, arba tik į tokias jau esamas nukelti, kad jis čia jaustųsi jaukiai, maloniai, gal dar geriau, negu pas save namie. Kėlė vis tiek kur, bile į Didžiąją Lietuvą, dažnai net taip, kad ištiktasis pasijuto beesąs sau vienas visiškai jam svetimoj kultūroje ir tikyboje.

6. Kaunas neišpažino ir nepripažino ir nesitaikė į tai, kad krašto namiškis lietuviškumas savo kovoje su krašto vokiškaja puse ir su vokietinimu tik tegali laikytis ir laimėti, jei, priėjus prie Lietuvos valstybės, iš jos pusės krašte išpildomos tam atitinkamos ir tam padedančios sąlygos.

Klaipėdos kraštui 1923 m. priėjus prie Lietuvos valstybės, **Kaunas jame rado didelį namiškį lietuvišką turtą, aplink "Prūsų Lietuvių Susivienyjimą"** ir "Prūsų Lietuvių Balsą" vieningai ir stipriai susiteikusias namiškių lietuvių tūkstantines mases. Keliu per šitą turtą, tinkamai jį naudojant ir laipsnis po laipsnio plėtojant, su laiku buvo galima visą kraštą atlietuvinti ir lietuvišku padaryti. Per 15 metų tikrai. Tiktai vieno reikėjo. Reikėjo, kad Kaunas ir Didžioji Lietuva tai pamiltų ir mylėtų. **Tai tas ir yra pati šaknis Didžiosios Lietuvos prasikaltimo Klaipėdos kraštui.**

c) Kaunas ir Gubernatūra ir visi iš Didžiosios Lietuvos atkeltieji "veikėjai" **vertė** klaipėdiškius įtikėti, kad Didžiosios Lietvos lietuviai esą visiškai tokie pat lietuviai, kaip vietinieji, kad čia nesą jokių skirtumų, kad delto nešimas Didžiosios Lietuvos į kraštą klaipėdiškiams esąs tik laimėjimas ir pažanga.

(Kaip tu įtikinsi, kad pats gyvenimas visai priešingai rodo!).

d) Kaunas ir Gubernatūra ir visi jų **iš Didžiosios Lietuvos atkeltieji "veikėjai"** viską darė, ką tik savo keliu galėjo, kad krašto namiškius lietuvius privertus su atsinešdinančiąją Didžiąja Lietuva į vieną sumišti ir vienu būti.

e) Ką tik Kaunas iš savo pusės galėjo, jis viską darė, kad Klaipėdos krašto namiškis lietuviškumas ir savo balsu nebekalbėtų. (Nesa jei kalba — tai atsinešdinančioji Didžioji Lietuva neatrodys čia namiške). Visa Lietuva ir patys klaipėdiškiai turi girdėti tą vieną, kad čia viskas esąs vienas tas pats lietuviškumas, be jokių skirtumų.

f) Kaunas per **Klaipėdos radio** stotį daro taip, kad ir per čia Didžioji Lietuva save pačią krašte turėtų ir girdėtų. Viską ir čia vadovauja ir lemia taip, kad krašto namiškysis lietuviškumas neatrodytų skirtingas nuo Didžiosios Lietuvos. Klaipėdiškiai namiškių lietuvių tegirdi vos tik rytinėse pamaldose, vokiškuose pranešimuose, ir bažnytinėse pamaldose dalinai. Visą kitą daro ir kalba beveik tik vien Didžioji Lietuva (iš Kauno ir per atkeliamuosius). (Klaipėdiškiai jau iš balso ir iš tarmės atsiseka, kas klaipėdiškis, kas iš ten).

g) Save pačią benešdama į Klaipėdos kraštą, Didžioji Lietuva neišvengia, kad kartu su tuo ir savo **popiežiškąją tikybą neša į kraštą.** Su tuo sutampa šitos bažnyčios geidimai, visa, kas nekatalikiška, "atversti" į Rymo bažnyčią. O kadangi Klaipėdos kraštas, be mažų išimčių miestuose, jau per 400 metų grynai evangeliškas, tai kaip čia Rymo bažnyčia susivaldys į tai nemetusi savo geidimų akis! Ir kaip ji liks neišnaudojusi tokią tam darbui besitaikančią progą.

Šitais visais keliais Kaunas vykina ir tenkina Didžiosios Lietuvos pamilimą ir užsigeidimą, save pačią į Klaipėdos kraštą nešti ir ji savimi paversti, jo veidą į savo veidą pakeisti. Tuo visu Kaunas krašto namiškius vertė tam nesipriešinti ir net tapti tokiais pat, kaip Didž. Lietuva.

O kokios pasekmės pačioje toje besinešdinančioj Didžiojoj Lietuvoje? Jos žmonės čionai nejaučiasi namie, nejaučiasi laimingais, nes patys pajunta nesą tokie, kad čia krašte galėtų į vieną tarpį sutapti su krašto namiškiais lietuviais, pasijunta, kad jų **katalikiškoji bažnyčia** jiems **neleidžia** tikybiškai su vietiniaisiais lietuviais **bendrauti,** mato, kaip tas daro sieną tarp abiejų lietuvių čia pat krašte, jog per ją vieni kitų nepasiekia, abieji mato ir girdi tik kits kito kūnus, bet siela ir širdimi su kits kitu nesueina — nors abieji yra lietuviai ir lietuviškai kalba. Geresnieji šitų atsinešdinančiųjų lietuvių norėtų čionai būti lietuviškumo veikėjais, ir veikia ką, — o mato, kad vietiniojo širdies neprieina. Tikybos skiriasi. Tai turi arba tikybas neigti, arba tapti — evangelikų, tai čia vėl jo bažnyčia tikrą pragarą prieš tai jame sukelia. Na ir baigta. Toliau: Geresnieji jų visgi jaučia, kad čia jis nevietoje, kad jie užima, kas namiškiams lietuviams priklauso, jis mato, kad šitie tai ir jaučia — na ir ką jis čia bepadarys? Ir juo smuikija — juo dar labiau. Vieni kiti jų jau sąžiningai išpažįsta, kad **Didžiosios Lietuvos smuikas klaipėdiškius neatitinka,** kad jie kitos praeities ir kultūros ir tikybos. Bet ką jie padarys? Ir tai taip jau daugiausieji jų čia vietoje mato, jog jų atsinešdinimu Lietuvos ratas čia tampa užburtu, jis jaučia, kad jų atsinešimas yra ta užburiančioji jėga. Bet kaip jis atburti? Kol kas dar yra taip, kad atsinešdinantieji ir namiškiai lietuviškieji lietuviai kits kitą del to kaltina. Bet tas tą ratą tik dar labiau užburia. Tas taip pat tas pasekmes vis dar sunkina. — Ir dar ką pastebim. Ypačiai ateinančiuose darbininkuose matome apsireiškimų, kaip jie, atsinešę iš Didžiosios Lietuvos, jau vokiečiams pataikauja, tai esant "ponų" kalba ir kultūra, jiems net ir savo balsą duoda. Taip ir šiuose rinkimuose neperdėsiu, kad pasakysiu, jog vokiškasis sąrašas menkiausiai 100 balsų bus ir iš šitų darbininkų ir tarnautojų gavęs.

Taigi, kaip matote, netikusi Lietuvos tautininkų politika daug prisidėjo prie Klaipėdos krašto gyventojų nustatymo prieš Lietuvą ir palengvino visišką to krašto atplėšimą nuo Lietuvos.

Lietuvos Valdonų Maršas

Mes dvarponiai, mes klebonai,
Patrijotai Lietuvos!
Darbo liaudies mes valdonai!
Mes lupikai kailio jos.

Smetona, mūs tautos vadas,
Mums tarnavo ir tarnaus!
Mums negręsia alkis-badas,
Kol fašizmas viešpataus.

Jei kuomet liaudis išalkus
Rengiasi prieš mus sukilt,
Mes turim žvalgybos pulkus,
Kad liaudžiai kailį išpilt.

Darbininkus ir valstiečius
Dar pajėgiam numalšyt,
Žąsis, paršus, rugius, kviečius,
Pajėgiam be jų praryt.

Vilnių pardavėm Lenkijai.
Be Vilniaus nurimom jau . . .
O Klaipėdą Vokietijai —
Be jos nurimsim tuojau.

Hitleriui pardavėm dalį,
Tegul naziai ją suės;
Parduosim ir visą šalį,
Jei tik Hitleris norės.

Raguotis

PASTABOS

Draugijos Užsienio Lietuviams Remti veikėjai, daug kalbą apie lietuvybės palaikymą emigrantuose, turėtų gerai pastudijuoti šiam numery telpantį pranešimą iš Montrealo apie lietuviškų lietuvybės priešų darbelius.

Tai gražus pavyzdis, kaip jiems apeina lietuvybė.

* * *

Kas dabar yra daroma prieš lietuvių kalbos mokyklėlę Montreale, tas pats buvo daroma prieš visas pažangesnes lietuvių organizacijas ir Montreale ir Toronte ir kitur.

Kiek jie tas organizacijas biaurojo per spaudą, kiek jie jas skundė policijai, — sunku ir aprašyti.

Del to daug lietuvių gėdinasi prisipažinti, kad jie lietuviai.

* * *

O pažangesnės Kanados lietuvių organizacijos, vystydamos kultūrinį darbą, palaikydamos kalbos mokyklėlės, daugiausiai prisidėjo ir prisideda prie lietuvybės išlaikymo.

Tautininkų režimo palaikytojai ant tiek apakę, kad jie geriau sutiktų lietuvius paversti kokiais vokiečiais ar kitais, jeigu tik žinotų, jog tokie "lietuviai" pritartų jų remiamam režimui.

* * *

Fašistuojanti Kanados lietuviai, nelyginant, kaip supuvę bulvės. Kvailais skundais policijai jie smirdina visus Kanados lietuvius ir tuomi žemina lietuvių vardą.

Kiekvieno švaraus lietuvio pareiga prieš tuos žioplius kovoti, kad lietuvių vardą apvalyti nuo tų purvų, kokiais jie apdrabstė ir dar drabsto.

* * *

Štai dar kitas pavyzdis, kaip to plauko ponai artina lietuvius išeivius su Lietuva ir jos gyventojais.

Viena torontietė gavo iš Lietuvos laišką nuo giminių, kuriame praneša, kad siuntinio dar neatsiėmę, nes reikalaują užmokėti 73 litus muito.

Torontietė paaiškino, kad pasiuntus dėvėtų suknelių del brolienės ir jos dukrelės. Jos manymu, tos suknelės vargiai yra vertos 73 litų. Siųsdama įkainavo $5.00.

Taigi, kaip matote, negalima pasiųsti giminėms nei devėtų drabužių.

* * *

Ir Dr. Šliupas išpeikė Lietuvių Komitetą Pasaulinei Parodai Remti už tai, kad jis išskyrė pažangias organizacijas.

Mat toks išskyrimas parodo, kad pirmon vieton statoma politika, o ne lietuvių dienos reikalai.

Juk lietuvių diena būtų daug pasekmingesnė, jei dalyvautų visos Amerikos lietuvių meno jėgos.

* * *

Daug dalykų rodo, kad kaip tautininkams, taip daugeliui klerikalų, lietuvybė ir lietuviai tiek teapeina, kiek padeda jų interesams.

Pavyzdžiui, Pasaulio Lietuvy baisiai sielojasi, kad emigrantai ištautėja, o kad Lietuvoj žmonės kenčia vargus, kad jie neturi laisvės, — jiems nei šilta, nei šalta.

J. Yla

Mokslas, Technika ir Įvairenybės

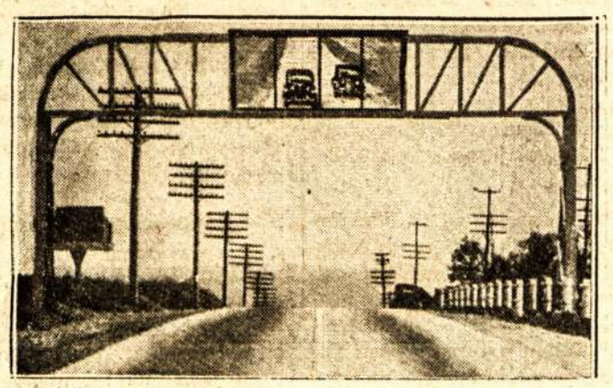

Technika yra padarius šitokį astronominį veidrodį del sumažinimo nelaimių ant kalnų. Motoristas kopdamas į kalną mato 2,000 pėdų žemyn kitoj pusėj kalno. Šis išradimas buvo demonstruojamas New Yorko valstijos saugumo departamento. Veidrodis yra 13 ilgio ir 4 pėdų pločio ir yra pritaisytas ant specialei tam pastatytų vartų. Jis padarytas iš 17 trikampių barų, kurie sustatyti skersai. Astronomai naudoja tokius pat veidrodžius lankstymui šviesos, ateinančios nuo studijuojamų žvaigždžių ir kitų erdvės kūnų.

Laivai, Kurie Kainuos Po 95 Milijonus Dolerių

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų valdžia nutarė pasistatydinti du po 45,000 tonų talpos karo laivus, kurie savo didumu, galingumu ir greitumu būsią galingiausi karo laivai pasaulyje.

Žinias turintieji sluoksniai teigia, kad kievienas šis laivas bus apginkluotas dvylika šešiolikos colio kalibro kanuolėmis, galės pasiimti daugybę kuro ir plauks 30 mazgų greitumu per valandą. Jie bus galingesni už naujausius Anglijos laivus — Lion ir Temeraire, turinčius po 40,000 tonų talpos. Taip pat ir plauks didesniu greitumu. Iki šiol pastatytieji ar statomi greičiausi laivai galį padaryti tiktai apie 27 ar 28 mazgus per valandą, o Jungtinių Valstijų milžinai galėsią nuplaukti 30 mazgų per valandą. Jų statyba užtruks apie pus penktų metų. Kiekvienas laivas turėjo po 880 pėdų ilgio.

Dviejų milžinų pastatymo išlaidos bus milžiniškos — kiekvienas kainuos po 95 milijonus dolerių. Taigi turint omeny, kad už du tūkstančius dolerių galima pastatyti darbininkiškai šeimai gražūs nameliai, tai vieno laivo išlaidomis galima būtų pastatyti 45,000 tokių namelių, arba nemažą naują miestą ,kuriame prieglaudą rastų apie 200,000 gyventojų.

Tai geras pavyzdys kodel žmonija turi kovoti prieš karo meisterius fašistus. Jeigu ne karo pirkliai, valstybės galėtų kalbėti apie pinigų paskyrimą del žmonijos gerbūvio, o dabar gaminama pasakiškai brangūs ginklai, kurie gal kelių minutų bėgyje ateityje pasiners po Atlanto bangomis.

Labai "Mandagus" Plėšikas

TORONTO. — Į vieną moteriškų aprėdalų krautuvę Danforth gatvėje įėjo apie 28 metų amžiaus vyras, kuris įsakė jaunai pardavėjai tuojau atiduoti krautuvėje esamus pinigus. Merginai atidarius kasos stalčius ir plėšikui paėmus pinigus, vyriškis įsakė merginai nusirėdyti.

Pardavėjai kitos išeities nebuvo, kaip tiktai mautis per galvą suknelę.

Kada mergina paliko beveik Jievos kostiume, tuomet plėšikas į ją gerai pasidairė, padavė ranką ir, pareiškęs apgailestavimą už padarytą nemalonumą, su 25 doleriais išžygiavo pro duris.

Merginą išrėdė todel, kad pastaroji negalėtų paskui jį išbėgti ir šauktis pagalbos.

— Taip, aš esu labai nervuotas. Mat mano uošvė serga jau ilgas laikas.

— Ir nesimato jokių pagerėjimo ženklų?

— Taip, kasdien ji eina vis blogyn.

Krikščionė Turės Tekėti Už Žydo, Jeigu Norės Tėvo Pinigų

CHICAGO. — Adelė Gay, ligoninės raštininkė, jeigu norės paveldėti iš tėvo paliktų turtų jai priklausančių nuo 40 iki 70 tūkstančių dolerių, tai metų laikotarpyje turės ištekėti už žydų tikybą išpažįstančio vyro. Tokį testamentą padarė mirdamas jos tėvas.

Adelė Gay prieš septynis metus prisijungė prie kongregacinės bažnyčios ir perkeitė savo pa vardę iš Goldman į Gay. Tėvas, kurio turtai siekia apie pusę milijono dolerių, testamente pažymėjo, kad ji turi grįžti į pirmykštę tikybą, o kitaip, tai jai paskiriama tiktai penki doleriai.

NAUJAS VAISTAS NE VISIEM LIGONIAM GELBSTI

SAN FRANCISCO. — Protinių suirimų specialistas Dr. Lewis iš New Yorko nurodo, kad protinių suirimų gydymas su naujai išrastu insulinu ne visiems ligoniams pagelbsti. Su juo galima gydyti tiktai tam tikrus ligonius — tam tikras protinio suirimo formas.

Toliaus jis nurodė, kad paskutiniais metais medikai ištyrė daugelį vaistų gydymui nuo protinių ligų. Jis nesutinka su senąja nuomone, kad vien ekonominiai sunkumai ir netikrumai atsakomingi už protinių ligų plėtimąsi. Protinio nusilpimo priežastimi esąs ir moderniško gyvenimo pakilęs tempas, kuris daugeliui suardąs nervus.

GRIUVA LONDONO TILTAS

LONDONAS, Anglija. — Po dviejų didelių sprogimų uždarytas Hammersmith tiltas, esantis ant Thames upės.

Tiltas pasiliks uždarytas tol, kol inžinieriai nustatys, ar nėra jam pavojaus. Policija mano, kad tilto sprogdinimą surengė Airių respublikoniškos armijos simpatikai. Vienas didelis sprogimas įvyko didžiulio tilto gale, o antras pačiam centre, kur sprogimas apgadino junges, lenciūgą ir rėmus. Tilto apylinkėj sulaikyti su automobiliais du įtartini asmenys.

Nesąmoningai Paliesta Gamta Padaro Dykumas

Senovinis žmogus bijojo bereikalingai liesti medį ar šaltinį, bijodamas užrūstinti juos ir išjudinti dvasias. Dabartinis žmogus to nepaiso, jis liečia be jokios baimės viską, kas tik jam pasitaiko ant kelio. Kerta miškus, skaldo uolas, kasa perkasus ir kartais visai nepagalvoja, kaip tie jo žygiai atsiliepia į gamtą. Štai, net yra padarytas planas Viduržemio jūros vandens paviršiaus lygio nuženeminimui. Ir daugeliui inžinierių atrodo, kad tai reikalingas žygis. Bet kiti stato klausimą, ką apie tokį žygį pasakytų pati gamta. Kas gali būti tikru, ar toks svorio pernešimas iš vienos vietos į kitą nebūtų didelių žemės drebėjimų priežastimi Italijoj ir Graikijoj? Kaip į Viduržemio jūros nuženeminimą atsilieptų Vezuvijaus veikimas? Tai vis didžiūlės reikšmės klausimai.

Amerikoj irgi kasmet daroma daugybė projektų. Iriguojami laukai, statomos užtvankos, kalbama apie Golfštromo užtvanką. Bet mažai kas rimtai galvoja, kaip tokie veiksmai atsilieptų į gamtą.

Nesenai kongrese buvo diskusuojamas pasiūlymas perkasti per Floridos valstiją kanalą, kuriuo sutrumpintų kelią iš Atlanto vandenyno į Meksikos įlanką. Šiuo tarpu klausimas paimtas kiek rimčiau; daugiau numatantieji inžinieriai sako, kad kanalas galįs padaryti daugiau blogo negu gero.

Nekurių geologų apskaičiavimu, iškasus šį kanalą būtų atimtas iš šulinių vanduo net 50 mylių apylinkėj. Mat Floridoj nesiranda didelių kalnų, turinčių didelius išteklius vandens upėms, todel nėra nei didelių upių. Lietaus formoj nupuolęs vanduo greitai susigeria žemėn ir tam tikromis gįslomis laipsniškai teka į jūras. O perkirtus šį pussalį kanalu, manoma, vanduo susirinktų į kanalą ir daugelyje vietų žemė paliktų be vandeningų gyslų.

Tokią teoriją geologoi remia ne spėjimu, bet kaikur gautais panašiais rezultatais. Pavyzdžiui, New Yorko valstija keletą kartų perspėjo New Yorko miestą, kad liautųsi ėmęs iš Ilgosios salos smaigalio vandenį. Ilgoji sala, kaip ir Florida, apsupta jūros vandeniu. New Yorkui išpumpavus iš tos salos daugybę vandens, nupuolė vanduo šuliniuose. Rodos, kad nieko nesudaro, ar vanduo aukščiau stovi, ar žemiau, tačiau yra priešingai: nupuolus šulinių vandens lygiui žemiau jūros vandens lygio, jūrų vanduo pradėjo veržtis į salos žemę ir užsūrino visą vandenį. Tas pats gali atsitikti ir su Florida, jeigu gerai neišstudijavus tenai būtų iškastas kanals.

Ko Florida ir kitos Amerikos vietos gali susilaukti, jeigu bus statomi neapgalvoti dideli projektai, rodo didžioji senovės amerikiečių katastrofa.

Prieš du tūkstančius metų centralinėj Amerikoj, dabartinės Meksikos dalyse, gyveno civilizuota indijonų rasės majų gentis, kuri buvo labai didelė. Majai buvo aukštai išvystę dailę, prekybą, agrikultūrą, bet viskas dingo. Kodel išnyko majų civilizacija, niekas nėra tikras, bet geologų manymu del žemės persikeitimų.

Kada majai pasiekė civilizacijos, puikiai apaugusiuose upių kloniuose jie pradėjo auginti kukurūzus. Plečiantis kukurūzų auginimui jie pradėjo juos auginti ir toleliau nuo upių, o pagaliau jie darydavo "pagerinimus"; nukirto nuo kalnų pašlaičių medžius ir aukštesnėse vietose pradėjo auginti kukurūzus. Bet kas atsitiko? Nuo kalnų tekantis vanduo nugramdė sujudintas žemes, sunešė į pakalnes, užgrūdo upes — vandeninius majų vieškelius ir pavertė į drumzlinas pelkes. Ekspertų manymu del šios priežasties išnyko ir senovė majų civilizacija.

Majų civilizacija žuvo delto, kad vietoj grynų srovių jie sukūrė pelkes, bet civilizacija gali žūti ir del gamtos sukurtų pelkių prašalinimo. Ne taip senai inžinieriai darbavosi vidurvakarinių valstijų "pagerinimui." Jie naikino pelkėtus upelius, nusausino balas, pelkes, bet netrukus tas vietas užkariavo sausros. Visi faktai rodo, kad atkreiptieji prieš gamtą veiksmai turi būti gerai apgalvoti, nes kitaip jie padaro ne gero, o blogo.

Sudėk keturis ir keturis ir turėsi du kvartetus. — Kada visos šalies dvynukai laiko konvencijas, tai viskas yra galima. Čia matome Perricone keturiukai ir Key keturiukės, kurie atrodo kaip vienas. Kai broliai, Anthony, Bernard, Carl ir Donald (iš kairės įdešinę), griežė ant savo armonikų, tai seserys, Roberta, Mana, Mary ir Leota (iš kairės į dešinę) prisidėjo su daina ir sudarė gražų oktetą.

NIKOLAI OSTROVSKY — Iš Rusų Kalbos Vertė PETRAS

KAIP UŽSIGRŪDĖ PLIENAS

ROMANAS

(Tąsa)

Toks Ritos pasirodymas vagone buvo sutiktas tos visos maištininkų kompanijos tokiu šauksmu ir klegėsiu, kad Rita išsykio pasijuto nesavyje ir susinervavo. Jai nebuvo kur pasidėti ir ji buvo priversta stovėti ant krašto apatinės lentynos, laikydamos su rankomis už viršutinės. Iš visų šonų aidėjo keiksmai. Iš viršaus sugaudė storas balsas:

— Ot žaltys, pats įsibrovė ir dar merginą įsitraukė!

Ir koks tai nematomas asmuo sukriokė nuo viršutinės lentynos:

— Motka, švilpterėk jam į tarpakį!

Storakojė mergina taikėsi padėti dėžę Povilui ant galvos. Visur aplink buvo svetimi blevizgojanti asmenys. Povilas pradėjo gailėtis, kad Rita čionais pateko, bet nežiūrint į tai reikalinga buvo kaip nors pasitalpinti.

— Pilieti, paimk savo maišus nuo tako, čionais draugė atsistos, — kreipėsi jis prie to, kurį vadino Motka, bet į atsakymą gavo tokią begėdišką frazę, nuo kurios jam visas kraujas užvirė. Dešiniajam veide pajuto skausmą ir nepaprastą diegimą. — Palauk, nenaudėli, tu man dar atsakysi už tai, — ko tik susilaikydamas jis pasakė tam chuliganui ir tuo pačiu momentu gavo geroką smūgį į galvą.

— Vaska, duok jam dar vieną atminčiai! — staugė balsai iš visų pusių.

— Ką jūs, spekuliantiški žalčiai, tyčiotis manote? — Pasikeldamas ant rankų, kaip ant spyruoklių, Povilas pakilo ant antros lentynos ir iš visos jėgos trenkė su kuloku Motkai per valgamąją. Kirto su tokiu įniršimu ir jėga, kad spekuliantas kaip bolė nusirito nuo lentynos žnektelėdamas ant kieno tai galvos.

— Lauk nuo lentynų, žalčiai, o antraip kaip šunis peršausiu! — įsiutusiai šaukė Korčaginas, mosuodamas naganu.

Dalykas pakrypo visai kiton pusėn. Rita atydžiai tėmyjo visus, pasirengusi peršauti kiekvieną, kuris bandytų pulti Korčaginą. Viršutinė lentyna buvo greitai apvalyta.

Pasodinęs Ritą ant tuščios lentynos, jis jai pakuždėjo:

— Tu pasėdėk čionais, o aš su jais apsidirbsiu.

Rita sustabdė jį.

— Ar tu vėl su jais eisi grumtis?

— Ne, aš tuojaus sugrįšiu, — nuramino ją.

Langas vėl tapo atidarytas ir Povilas per jį išlindo ant perono. Keletai minučių prabėgus jis buvo prieš UTČK burmistrą — seną savo viršininką. Latvis, išklausęs jo, davė įsakymą išlaipdinti iš traukinio visus keleivius ir patikrinti dokumentus.

— Aš jau ne sykį sakiau, kad traukiniai užpildomi maištininkų šaikomis, — niurnėjo jis.

Būrys, susidedantis iš dešimties čekistų, ištuštino traukinį. Povilas, pagal savo įprotį, padėjo jiems patikrinti visus vagonus. Pabaigęs darbą jis sugrįžo pas Ritą. Vagoną pripildė nauji keleiviai — komandiruojamieji raudonarmiečiai. Trečiame aukšte, mažame kampelyje liko vieta del Ritos, visa likusi kupė buvo užversta laikraščių bunduliais.

— Tai menkniekis, kaip nors susitalpinsime, — pareiškė Rita.

Už lango praslinko teta, atsisėdusi ant maišų krūvos.

— Monka, kur mano puodynė? — girdėjosi jos šauksmas.

Sėdėdami mažam kampelyje, atidalintam laikraščių bunduliais nuo savo kaimynų, Rita ir Povilas kimšo duoną užsikąsdami oboliais. Linksmai prisiminė tik ką nesenai įvykusį nelabai malonų epizodą.

Traukinys slinko išlėto. Per virš prikrauti, išvargę vagonai, girgždėdami ir tratėdami sausomis palingėmis, drebėjo bėgių sandūrose. Prieblanda žiūrėjo į vagoną tamsia mėlynuma. Po jos traukinio langus uždengė naktis.

Rita nuvargusi užsnūdo, padėjus ant krepšio galvą. Povilas sėdėjo ant krašto lentynos, nuleidęs žemyn kojas, ir rūkė. Jis taip pat buvo nepaprastai nuvargęs, bet nebuvo vietos kur prigulti. Per langą veržėsi tyras oras. Nuo trenktelėjimo Rita pabudo. Ji pastebėjo Povilą degant papirosą. "Jis gali taip iki ryto prasėdėti. Aišku, nenori manęs suspausti," pamanė Rita.

— Drauge Korčaginai! Mesk į šalį buržuazinius įpročius, prigulk pailsėk, — juokdama pasakė ji.

Povilas atsigulė greta jos ir pasigardžiavimui ištiesė nutirpusias kojas.

— Rytoj mums darbo iki kaklo. Miegok, peštuke. — Jos ranka apkabino draugą, ir prie pat veido jis pajuto švelnius jos plaukus.

Del jo Rita buvo neliečiamas asmuo. Ji buvo jo idėjinis draugas, jo politinis mokytojas, bet vistiek ji buvo moteris. Jis tą pirmą sykį pajuto prie stoties tilto ir štai del ko jį dabar jaudina tas jos apkabinimas. Povilas juto vienodą gilų kvėpavimą, kur tai visai arti jo lūpų. Nuo tokio artumo jam norėjosi surasti tas lūpas. Bet nežiūrint į tai jis tą savo norą nustelbė.

Rita, neva atspėdama jo jausmus, nusišypsojo tamsoje. Ji jau pragyveno ir meilės džiaugsmą ir praradimą. Dviems bolševikams ji buvo atidavus savo meilę, bet juos abu atėmė nuo jos baltagvardiečių kulkos. Vienas — narsus brigados vadas, antras — jaunuolis su šviesiomis dangiškai žydriomis akimis.

Traukinio ratų bildėsis greitai Povilą užliūlavo. Tiktai rytmetyje jį pažadino garvežio kaukimas.

* * *

Vėlai vakare Rita grįžo į savo kambarį. Ritai jos atidaromam sąsiuvinyje pasirodė dar keletas užrašų.

"11 rugpiūčio.

"Užsibaigė gubkonferencija, Akimas, Michalius ir kiti išvažiavo į Harkuvą. Ant manęs užgulė visas techniškas darbas. Dubova ir Povilas gavo mandatus į gubkomą. Nuo to laiko, kaip Dimitrijų pasiuntė už sekretorių į Pečerską rajkomolą, jis nebeateina vakarais į pamokas. Užvertė jį darbu. Povilas vis dar bando užsiiminėti, bet tai pas mane nėr laiko, tai jį kur nors išsiunčia. Sąryšyje su paaštrėjusia padėčia ant gelžkelio pas juos eina nuolatinė mobilizacija. Vakar buvo Žarkis pas mane, labai nepatenkintas, kad mes atėmėm nuo jo jaunuolius. Sako, kad jie jam pačiam iki kraštutinybės reikalingi.

"23 rugpiūčio.

"Šiandieną einu koridoriu, žiūriu prie durų stovi Pankratovas, Korčaginas ir dar koks tai nepažįstamas. Prieinu arčiau. Klausau — Povilas pasakoja:

" 'Taip, tenais tokie tipai sėdi — kulkos negaila. Jūs, — sako, — neturite teisės maišytis į mūsų patvarkymus. Čionais yra šeimininkas Gelžkomitetas, o ne koks tenais komsomolas. O broliuk, koks pas jį snukis . . . Ot, broliukai, kur parazitai susėdę!' Ir aš nugirdau užbaigiant jo kalbą su matuška. Pankratovas, pastebėjęs mane, stuktelėjo su alkūne Povilui. Tas atsisuko ir, pamatęs mane, pabalo. Nežiūrėdamas man į akis, tuojau prasišalino. Juk jis žino, kad aš nei vienam nedovanoju už keiksmą.

"27 rugpiūčio.

"Biuras uždarytas. Padėtis darosi sudėtingesnė. Negalima pakol kas viską užrašyti. Iš apskrities atvažiavo Akimas, nuliūdęs. Rodos baigsiu užrašinėjimą. Visa aplinkuma kaip tai apsiniaukusi — susidrumstusi. Laukiu Korčagino. Girdėjau — tveria komuną iš penkių."

Dienos laike dirbtuvėj Povilą iššaukė prie telefono. Rita skambino jam pranešdama apie liuosvakarį ir apie neužbaigtą temą: priežastis pralaimėjimo Paryžiaus komunos.

Vakare, priėjęs prie kampinio namo

Lietuvoje

SMARKIAI PLINTA DŽIOVA

Šiauliai. — Paskutiniuoju laiku Šiauliuose pastebėtas žymus džiovos plitimas, kurį gerokai jaučia ir miesto socialinė komisija, kuriai tenka beturčius džiovininkus šelpti. Pernai šituo laiku savivaldybė šelpė vos keletą džiovininkų, o šiemet tokių yra jau kelios dešimtys. Beveik kiekvienam posėdžiui paduodami vis nauji prašymai, tačiau savivaldybė iš savo lėšų nepajėgia visų patenkinti ir pirmoj eilėj šelpia tik tokius džiovininkus, pas kuriuos džiova pasireiškia jau atvira ir užkrėčiama forma. Uždara forma sergantieji džiovininkai, kurių yra žymiai didesnis skaičius, vilkina savo dienas, pasitenkindami vienkartinėm pašalpom iš savivaldybės ar labdaringų organizacijų, o pagaliau visi jie guls sunkia našta miesto savivaldybei. Ypatingai džiova pasireiškia biednuomenės rajonuose, kur nėra nei tinkamų būtų nei gyvenimo sąlygų.

Didelį galimumą džiovai plisti sudaro ta aplinkybė, kad džiovininkai gyvena išsisklaidę po miestą, kilnojasi iš vieno buto į kitą, tie butai gyventojams keičiantis nei remontuojami, nei dezinfekuojami, ir džiovos bacilos ima vis daugiau aukų.

MIRĖ LAIMINGAS JAUNAVEDYS

Šakiai. — Paskutiniu laiku apylinkės kaimuose plačiai šnekama apie liūdną vienų vestuvių finalą. Jurbūdžių kaimo gyventojas K. Mažeika, 62 metų amžiaus, sumanė ženytis su Majauskiene, Klevinių kaimo gyventoja. Po šliūbo, kuris įvyko prieš pat užgavėnes, jaunieji kiek pasilinksmino ir pasistiprino miestelyje. Bevažiuojant namo Samuolynės kaime K. Mažeika pajuto didelį silpnumą ir pasimirė, nepasiekęs net savo namų.

BUS IŠTIESINTA PASIENIO UPĖS VAGA

Kaunas. — Ministerių taryba nutarė patvirtinti Lietuvos-Vokietijos delegacijų pereitais metais Gumbinėje sudarytą protokolą del Širvintos upės ištiesinimo tarp Lietuvos ir Vokietijos sienos stulpų. Reguliuotinos upės senoji vaga 1.6 kiltometrų ilgio 8 perkasais bus sutrumpinta į 868 metrus. Tuo būdu bus gretimos žemės apsaugotos nuo potvynių ir siena bus ištiesinta.

DĖL VIŠTOS VIENAS Į KAPUS, ANTRAS Į KALĖJIMĄ

Kaunas. — Lietuvių rašytojo Aišbės yra vienas charakteringas apsakymėlis "Ugnis ir nekurstoma išsiplečia," kuriuo vaizduojamas dviejų ūkininkų, kaimynų, gyvenimas; tuodu ūkininkai, pradžioj juodviejų žmonos, pradėjo ginčytis del kiaušinio, nes neaišku būdavę kieno višta darže kiaušinį padėjo, iš to kilo tiek vaidų ir bylų teismuose, kad abu nusigyveno, vienas antro trobesius padegė ir t.t.

Tokių ūkininkų, kurie del kiaušinio ar del vištos pyktųs ir bylinėtųs ir dabar netrūksta.

Ir tai nėra kova del teisės, kaip rašo prof. Jeringas, bet žmonių tamsumas, stoka atsakingumo jausmo, nebranginimas žmogaus gyvybės.

Tai rodo ir kovo 7 dieną atsibuvusi byla Apeliaciniuose rūmuose.

Į kaltinamųjų suolą pasodintas mažažemis ūkininkas Albinas Untulis, iš Mosėdžio valsčiaus, Budviečių kaimo.

Untulis gyveno kaimynistėje su ūkininku Jaru. Juodu pradėjo pyktis del vištos, — Jaro višta eidavus į Untulio pasėlius. Del vištos du kaimynai pradėjo kivirčytis, pyktis, ilgainiui juodviejų santykiai tapo labai įtempti.

Praėjusių metų liepos 3 d. Untulis susitiko savo kaimyną Jarą prie kolonijų ribos, pradėjo bartis, o paskui Untulis sugriebė akmenį ir juo sviedė Jarui į galvą. Smūgis buvo stiprokas ir įsiliejo kraujas į smegenis. Kitą dieną Jaras mirė, o Untulis buvo suimtas.

Prokuroras Untulį apkaltino, kad jis Jarą nužudęs apgalvotai, iš anksto prisirengęs ir reikalavo sunkios bausmės, bet apygardos teismas pritaikė švelninančias aplinkybes (susijaudinimą) ir Untelį nubaudė šešeriais metais sunkiųjų darbų kalėjimo.

Prokuroro padėjėjas, nepatenkintas apygardos teismo sprendimu, padavė apeliacinį protestą, o Untelis skundo nė nepadavė, sutiko su apygardos teismo sprendimu.

Rūmuose Untulį gynė adv. Volpertas ir prašė Rūmus prokuroro padėjėjo protestą atmesti. Rūmai protestą atmetė.

TRŪKSTA ŽEMĖS ŪKIO DARBININKŲ

Kretinga. — Kretingos apskrityje daugelyje vietų ūkininkai skundžiasi dideliu žemės ūkio darbininkų trūkumu. Šis klausimas paskutiniu laiku ūkininkų tarpe pasidarė labai aktualus, nes artinasi pavasaris — prasidės žemės ūkio lauko darbai, o su darbininkais vis dar negalima susitvarkyti. Daugelis žemės ūkio darbininkų esą perėjęs prie miškų kirtimo ir apdirbimo darbų, akmenų apdirbimo darbų, statybos darbų ir kt. Ūkininkai šį klausimą kelia įvairiuose susirinkimuose ir skundžiasi susidariusia padėčia.

GRIAUS LŪŠNAS

Kretinga. — Šiemet Kretingoje jaučiamas didelis susirūpinimas butų klausimu. Ypač susirūpinę darbininkai, nes iki liepos mėn. 1 d. yra įsakyta mieste nugriauti 126 nebetinkamus namus. Jų tarpe yra apie 40 gyvenamų namų, kuriuose gyvena daugiausiai darbininkai ir biednuomenė, vidutiniškai imant po 4—5 šeimas vienam name. Tuo būdu tiek namų nugriovus liks be pastogės apie 200 šeimų. Kur tos šeimos turės prisiglausti, sunku pasakyti: mieste butai brangūs, o ir tų pačių jaučiamas trūkumas. Tad ar gali darbininkas uždirbdamas po 3.50 lito dienai (o tokių dienų naperdaugiausiai pasitaiko) užsimokėti 40—60 litų mėnesiui buto nuomą. Ką jau bekalbėti, jei darbininkas turi šeimą, arba jei jis valgiui šiaip ne taip uždirba. Todel reiktų susirūpinti, kur pasidės miesto darbininkai, jei bus nugriauta tiek namų.

NUBAUDĖ VESTUVININKUS

Balbieriškiai. — Užgavėnių sekmadienį į Balbieriškio miestelį atvyko į šliūbą iš Mardosų kaimo vestuvė. Vestuvininkai kely sušalo ir užsuko į restoraną susišildyti. Apie tai sužinojo klebonas ir nusistatė vestuvininkus pašokdinti.

Vestuvininkams atėjus prie šliūbo, klebonas už girtavimą uždavė pakūtą — apeiti stacijas, arba jis neduosiąs šliūbo. Vestuvininkai, nenorėdami sutrukdyti jaunavedžiams, visas pulkas turėjo eiti kryžiaus kelius. O stebėtojai, kurie buvo susirinkę pažiūrėti, turėjo gardaus juoko.

LAIDOTUVĖMS, O NE GYDYMUI

Alytus. — Ne tik mieste, bet ir apylinkėse dabar ištisos šeimos serga gripu. Kaimuos gripas padaro liūdnesnių pasekmių, kaip mieste, nes miesčionys ne tiek prietaringi ir ne taip skaitosi su pragyvenimo išgalėmis.

Teko sutikti tėvus (kaimiečius), palaidojusius 10 metų vaiką. Jie apklausti, kodel nesikreipė į gydytoją pareiškė, kad jei jie būtų pinigus išleidę gydymui ir būtų nepadėję, tai už ką būtų mirusiam užpirkę mišias? Taip pat nusiskundė, kad ir antras vaikas gulįs mirties patale, tačiau gydyti nerizikuoją — abejoją, kad be Dievo valios daktaras nepadės ir jei numirtų, reiktų paskutinę karvę išvesti palaidojimo išlaidoms.

Pažangesniems žmonėms iš taip fanatiškai galvojančių galvų tokias mintis reikia blaškyti. Be to, kunigams mažiau pasiturinčius nereikėtų spausti del pinigų, nes del to ne vienas be laiko nuvaromas į kapus.

ORGANIZUOJASI LIETUVOS NAZIAI

Kaunas. — Kovo 4 dieną Kaune įvyko Lietuvos vokiečių "Kulturverbando" skyrių atstovų suvažiavimas, kuriame dalyvavę 38 įgaliotiniai. Suvažiavimui padarė pranešimą "Kulturverbando" p-kas, fon Reichertas, kuris ypatingai pabrėžė nesenai min. p-ko pareiškimą spaudai, kad nacionalsocializmas nėra Lietuvos santvarkos sąlygose priešta raujantis. Toliau kalbėtojas pareiškė, kad Lietuvos vokiečių "Kultruverbandas" gali viešai pareikšti, jog taip pat prisideda prie "visų vokiečių ideologijos" — prie nacionalsocializmo ir siūlė suvažiavimui ta prasme priimti rezoliuciją.

Fon Reicherto ir kitų buvo daug kalbėta apie Lietuvos vokiečių mokyklų ir vidaus pasų reikalus. Buvo pasakyta apie ligšiolines pastangas pas min. p-ką ir kitur. Labiausia buvę puolami tie Lietuvos vokiečiai, kurie nenori prisidėti prie sugleichšaltuginto "Kulturverbando". Siūlyta jiems atimti vokietybės pobūdį . . .

Priimtos rezoliucijos. Visų pirma nutarta, kad Lietuvos vokiečių "Kulturverbandas" reiškia savo ištikimybę nacianalsocializmui — "visų vokiečių ideologijai." Toliau nutarta išplėsti vokiečių pradžios mokslą Virbalyje, Jurbarke, Vištytyje, Suv. Kalvarijoje, Marijampolėje ir tt. Vokiečių mokyklų ir kitais reikalais suvažiavimas taip pat nutarė nusiųsti telegramą vyriausybei.

Kovo 5 d. taip pat įvyko pirmą kartą Lietuvoje vokiečių amatininkų suvažiavimas, kuriame dalyvavo apie 50 dalyvių. Suvažiavimas sukviestas "Kulturverbando" sukurti vokiečių amatininkų sekciją. Tarp kita ko, skųstasi taip pat, kad esą skiriant amatininkų korparacijos narius, buvo skirti be lietuvių amatininkų taip pat ir žydų amatininkų atstovai, o vokiečių amatininkų visai nepastebėta Lietuvoje.

NUŽUDĖ DEL TURTO

Kurkliai. — Kurklių miestelio gyventojas Kapčinskas Vaclovas pardavė savo namus Veronikai Šulskaitei. Šulskaitės nuosavybėn namai turėjo pereiti kovo 1 dieną. Vasario 25 dieną Šulskaitė atsisakė nuo tarnybos pas Slavinskienę Staškūniškių dvare ir išvažiavo į Kurklius. Kol dar senasis savininkas neišsikraustė Šulskaitė apsigyveno pas draugę Rokaitę. Tą pat vakarą Šulskaitė pasisakė eisianti pas kleboną, bet išėjo ir ilgai negrįžo. Pradėjus ieškoti jos lavoną rado Šventosios upėje, prie Deveikio malūno.

Areštuotas V. Kapčinskas ir Žukauskaitė, bet jie kaltais nepripažįsta. Policija sako, kad Šulskaitė pirmiau buvo prigirdyta vandens statinėje ir tik paskui jos lavoną įmetę Šventosios upėn.

PRIIMTAS MŪRINĖS STATYBOS PLANAS

Kaunas. — Ministerių taryba posėdyje patvirtino paruoštą mūrinės statybos planą. Mūrinės Statybos planui įvykdyti nutarta įsteigti krašto statybos komitetą. Suinteresuotoms ministerijoms, bedradarbiaujant su statybos komitetu, pavesta paruošti reikalingų tam planui vykdyti įstatymų projektus.

GAUDOMAS VAGIS PERŠOVĖ POLICININKĄ

Tauragė. — Nesenai buvo gauta žinių, kad Tauragės apskrityje siaučia vagių gauja. Vienas iš vagių buvo sugautas, tačiau jų vado Zigmo Norbuto vis nepavykdavo sugauti. Kovo 4 dieną Šilalės pilicija sužinojo, kad Zigmas Narbutas atvyko į Striukų kaimą, Šilalės valsčiuj, pas P. Jaciką. Policijos vachmistras Ūsas su nuovados pareigūnais ir vietos šaulių pagalba apsupo Jaciko sodybą. Paklausti šeimininkai policijai pareiškė, kad Narbutas jau esąs išvykęs. Policija nepatikėjo. Darant kratą ir užlipus ant namo aukšto, iš ten pasigirdo du revolverio šūviai, iš kurių vienas kliudė policininko P. Trejonio dešinę ranką. Policijai įtariamą vietą apšaudžius, buvo sužeistas į koją sekamas Narbutas, kuris po to pasidavė ir buvo suimtas. Policininko ir vagies sužeidimai sunkūs, nes kulkos kliudė kaulus, todel abu paguldyti Tauragės apskrities ligoninėje.

ŠYPSENOS

Tiktai Tėtė

Petriukas: — O, mama! Virtuvėje vyras bučiuoja tarnaitę.

Mama: — Aš jam parodysiu!

Petriukas: — Aprilius; tenai tiktai tėtė.

—o—

Kad Atsimokėt už Malonumą

— Jeigu tu jos nemylėjai, tai kam tu apsivedei su ja?

— Matote, jos tėvai man buvo tokie malonūs, o aš kaip nors kitaip jiems už tai atsilyginti negalėjau.

—o—

Tik Apetitui Pagerinti

Onutė: —Tu sakei, kad tiesiog alksti mano meilės, o vakar mačiau bučiavai Petrutę.

Jonas: — Norėjau apetitą padidinti.

—o—

Ema: — Aš pereitą naktį sapnavau, kad tu davei man šimtą dolerių.

Petras: — Kadangi tu ląbai gera žmonelė, tai gali juos laikytis.

Scena sunkių susirėmimų tarp čekų ir slovakų buvo ši aikštė Bratislavoj. Slovakijos sostinėj, kada slovakų vadas Alexander Mach paskelbė "nepriklausomybę". Slovakija dabar yra "nepriklausoma" Hitlerio globoj.

Kruglo - Universiteto gatvės, Povilas pažiūrėjo į viršų. Ritos langas buvo apšviestas. Užbėgęs laiptais, kaip ir visada, stuktelėjo kuloku į duris ir, nelaukdamas atsakymo, įėjo į kambarį.

Ant lovos, ant kurios niekas iš jos draugų neturėjo teisės net atsisėsti, gulėjo vyras kariškoje uniformoje. Revolveris, kelionės krepšis ir kepurė su penkakampe žvaigžde gulėjo ant stalo. Šone, tvirtai jį apkabinus, sėdėjo Rita. Jie tarp savęs ką tai gyvai kalbėjo. Rita savo linksmą veidą atsuko į Povilą.

Pasiliuosavęs iš Ritos glėbio kariškis atsistojo.

— Susipažinkite, — pasakė Rita, sveikindamosi su Povilu, — šitas . . .

— Dovidas Ustinovičius, — pasakė už ją kariškis, tvirtai paspausdamas Korčagino ranką.

— Užkrito kaip sniegas ant galvos, — juokavo Rita.

Šaltas buvo rankos paspaudimas iš Korčagino pusės. Tvikstelėjo jo akyse kibirkštis nenumatytos skriaudos. Jis paspėjo pastebėti ant Dovido rankovės keturis kvadratus.

Rita norėjo ką tai kalbėti, bet Korčaginas ją pertraukė:

— Aš pas tave užbėgau pasakyti, kad šiandieną aš dirbu prie iškrovimo malkų prieplaukoje, kad nelauktum . . O pas tave kaip tik svečias. Na, aš einu, draugai apačioje laukia.

Povilas išslinko pro duris taip pat staigiai, kaip kad ir atėjo. Nuskambėjo laiptais tankūs jo žingsniai. Kurčiai apačioje trenktelėjo durys. Nutilo.

— Su juom kas nors negerai, — neužtikrinančiai atsakė Rita.

. . . Apačioje, patiltėje, giliai atsiduso garvežys, išmesdamas iš galingos krūtinės daugybes žibčiojančių kibirkščių. Jos išlėkė aukštai į viršų, susimaišė su dūmais ir užgęso.

Prisišliejęs prie geležinės tvoros, Povilas žiūrėjo į mirgančias įvairiaspalves ugneles signalinių lempučių. Primerkė akis.

"Vistiek nesuprantama, drauge Korčaginai, del ko jums skaudu nuo to, kad pas Ritą atsirado vyras? Argi ji nors kada jums pasakojo, kad ji neturinti vyro? Jeigu ir būtų pasakojus, tai kas iš to? Delko taip staigiai susisielojai? O jūs save skaitėt, kad apart idėjinės draugystės, daugiau prie jos nieko neturit . . . Kaip jūs tą svarbų dalyką pražiūrėjot? Aa? — ironiškai klausė Korčaginas pats savęs. — Dovidas Ustinovičius gali būti ir brolis ir dėdė . . . Tada tu, keistuoli, bereikalo ant žmogaus neigiamai manei. Toks tu niekšas, kaip kad ir kiekvienas paprastas mužikas. Kas link brolio, tą sužinoti galima. Daleiskim jeigu jis brolis arba dėdė, tai ką tu tuomet sakysi apie tai? Ne, tu daugiau pas ją lankytis negali!"

Jo mintis nutraukė švilpuko kaukimas.

"Vėlu, laikas namo, apie tai galvoti užtenka."

* * * *

Solomankoj (taip buvo vadinamas gelžkelio darbininkų rajonas) penkiese sutvėrė mažą komuną. Komunon įėjo: Žarkis, Povilas, baltaplaukis čekas Klovičiukas, Okunevas Nikolojus, depiško komsomolo sekretorius, ir Artiuchinas, organizatorius gelžkelio ČK, nesenai buvęs katilium vidujinio garvežių remonto.

Jie gavo kambarį. Tris dienas po darbo maliavojo, baltino, mazgojo. Pakėlė tokį bildėsį su kibirais, kad kaimynai pamanė esant gaisrui. Padarė čiužinius prikimšdami parke nukritusiais klevų lapais, o ketvirtą dieną papuošė Petrovskio paveikslais ir dideliu žemlapiu. Kambarys spindėjo nedasilytėtu baltumu.

Tarpe dviejų langų stovėjo spintelė pripildyta knygomis. Dvi dėžutės, apmuštos kartonu, užėmė kėdžių vietas. Viduryje kambario didelis bilijardinis stalas be gelumbės. Dieną jis tarnavo kaipo stalas, o naktį kaipo Klavičeko lova. Kiekvienas iš jų čionais sunešė visą savo mantą. Šeimininkiškas Klavičekas padarė komunos turto sąrašą ir norėjo jį prikalti prie sienos, bet po draugiško protesto nuo tos savo minties atsisakė. Ir su tuo momentu viskas kambaryje paliko bendru bendrijos turtu. Algos, maistas ir netikėtai gauti siuntiniai — viskas dalinos lygiomis dalimis. Asmeniška nuosavybė liko tiktai ginklai. Komunarai vienbalsiai nutarė: komunos narys, prasižengiąs prieš įstatymą kas link nuosavybės, ir apgavęs draugų pasitikėjimą, išmetamas iš komunos. Okunevas ir Klavičekas užsispyrė prikergti prie to priedą: ir išvaromas iš komunos buto.

Komunos atidaryme susirinko visas rajono komsomolų aktyvas. Pas kaimynus pasiskolino didelį virtuvą, o arbatai jaunuoliai sunešė visą sacharinos atsargą, po arbatos tęsėsi linksmos dainos.

Jie išsiskirstė vėlai vakare, suardydami gatvės naktinę tylą jaunais balsais.

* * * *

Žarkis ištiesė ranką prie telefono.

— Tyliau, draugai, nieko negalima girdėti! — riktelėjo jis į komsomolus, kurių buvo prisikimšęs pilnas otsekro kambarys.

Balsai aptilo dviem tonais žemiau.

— Aš klausau. O, tai tu! Taip, taip, tuojaus. Pašaukti? Ką? Ne, nėra išsiųstas. Gerai pašauksiu.

Žarkis pamojo su pirštu Korčaginą.

— Su tavim nori kalbėti draugė Ustinoviča. — Ir perdavė jam telefono ragelį.

— Aš maniau, kad tavęs nėra. Šįvakar aš neužimta. Ateik. Brolis pravažiuodamas buvo užsukęs pas mane, mes su juom jau du metai kaip buvom nesimatę.

— Brolis!

Povilas nebegirdėjo jos tolesnių žodžių. Jam prisiminė tas vakaras ir viskas, apie ką jis svarstė tada ant tilto. Taip, reikalinga užeiti pas ją šiandieną ir nutraukti visi tie ryšiai. Meilė atneša daug skausmo ir nerimo. Ar dabar laikas svajoti ir kalbėti apie ją?

Balsas telefono ragelyje.

— Tai ką, manęs negirdi?

— Ne, ne, aš jus gridžiu. Gerai. Taip, po biuro susirinkimo.

Jis padėjo ragelį.

* * *

Povilas, žiūrėdamas tiesiog jai į akis ir spausdamas ąžuolinio stalo kraštą, pareiškė:

— Aš, tikriausiai, negalėsiu lankytis pas jus.

Nuskambėjus paskutiniams žodžiams, jis pamatė kaip kruptelėjo tankios jos blakstienos. Jos paišelis sulaikė savo bėgimą ir nejudančiai atsigulė ant atskleisto sąsiuvinio.

— Kodel?

— Kaskart sunkiau darosi nuvogti liuoslaikio valandos. Pati žinai, dienos atėjo pas mus sunkios. Gaila, bet prisieina atidėti . . .

Jis, nugirdęs savo žodžius, pajuto jų begalinį silpnumą.

"Kodel sukti tą malūną? Nesurandi, reiškia vyriškumas užduos smūgį tiesiog per širdį!"

Ir Povilas užsispyrusiai tęsė:

— Apart to, senai aš tau norėjau pasakyti, blogai aš tave suprantu. O kada aš su Segalu turėjau užsiėmimus, mano galvoje viskas užsilaikydavo, o su tavim pas mane niekas neišeina. Nuo tavęs aš kiekvieną sykį turėjau eiti pas Tokarevą, kad pastaroji suprantamai išaiškintų man tavo lekciją. Mano makaulė neverda. Tau reikalinga pasirinkti kokį nors protingesnį mokinį.

Jis nusisuko į šoną nuo jos atydžiai tyrinėjančio žvilgsnio.

Galutinai užtverdamas sau kelią sugrįžimui, užsispyrusiai dadėjo:

— Ir štai išeina toks aiškus dalykas, kad mums su tavim negalima toliaus leisti už dyką laiko.

Atsistojo, atsargiai su koja stumė kėdę, pažiūrėjo į nulenktą su pabalusiu lempos šviesoje veidu. Užsidėjo kepurę.

— Na ir ką, atsimatymo, drauge Rita. Gaila, kad aš tau tiek daug dienų galvą sukiau. Reikalinga buvo tas iš sykio pasakyti. Ta jau mano kaltybė.

Rita mechaniškai ištiesė jam ranką ir, apsvaiginta jo nelauktu šaltumu, tegalėjo tik pasakyti:

— Aš tavęs nekaltinu, Povilai. Sykį aš negalėjau prieiti prie jūsų ir būti suprantama, tad aš pilnai užsitarnavau šiandienykščio.

(Bus daugiau)

Kaip Kas iš Montrealo

Juodi Lietuviškų Fašistų Darbai Prieš Lietuvybę

Kovo 23, 24 ir 25 dd. rytinės Montrealo miesto dalies lietuviai suruošė del lietuvių kalbos vaikučių mokyk. palaikymo bazarą. Pirmas dvi dienas bazaras vyko gana gražiai: skaitlingai lankėsi ir gana nuoširdžiai rėmė atsilankantieji lietuviai. Bet iš pat pradžios bazaro, lietuviški fašistai — lietuvybės priešai pradėjo savo šlykščius darbus. Prieš prasidedant bazarui atvyko policija ir pranešė, kad bazaro ruošėjai skundžiami. Išsiaiškino, kad čia nieko panašaus nėra, kaip kad skundikai įskundę, be to ir pats bazaras yra valdiškų įstaigų leistas.

Antrą bazaro dieną skundikai atsiunčia keturis provincialės policijos detektyvus, kurie peržiūrėję bazarą ir neradę nieko nelegalaus nieko niekam nesakę ir nieko nekliūdę apleido bazarą. Pradėta ir trečia, tai yra paskutinė bazaro diena.

Šeštadienio vakare po 7 val. atidarius salę ir pradėjus bazaro eigą, atvyko politinės policijos žvalgyba, bet taip pat nieko nekliudę apleido salę. Apie 9.30 val. vakare staiga įsiveržia keliolika detektyvų ir apipuola sceną, ant kurios buvo sudėti žmonių suaukuoti daiktai. Vienas iš jų papareiškė, kad vaduojantis valdžios viršūnių įsakymu, visi ten esanti daiktai policijos paimami, o kaltinimas tik teisme bus išaiškinamas. Pareikalavo atsakomingojo už bazarą asmens. Išstojo d. J. P. Jam pareiškė, kad jis yra po areštu. Bandant aiškintis kokiems tikslams ir kokiu būdu šitas bazaras vyksta, policija atsakė, kad jie susilaukę kiekvieną dieną skundų ir kad jie pirmiau peržiūrėję bazarą nieko neigiamo, bet dabar vykdo įsakymą viršininkų, kuriems tiesioginiai paduoti skundai ir kurie įsakę visus čia esančius daiktus sukonfiskuoti, ką ir atlieką.

Drg. J. P. nusivedė į policijos stotį, kur teko užstatyti $50 kauciją ir jis paleistas.

Dalyvaujančių bazare nekliudė ir paliko ant toliau linksmintis. Bet žmonių pasilinksminimams ūpas liko išblaškytas, bazaras išdraskytas. Lietuviškų judošių-skundikų tikslai atsiekti — lietuvių kalbos mokyklėlės reikalai įkąsti.

Šiuo fašistų ir jiem panašių elementų žygiu lietuviai pasipiktinę ir pasiryžę remti teismo kelių gynimąsi ir atidengimą lietuviškų judošių.

Vedant šią bylą bus keliamas klausimas ir antrojo užpuolimo ant mokyklėlės, kada buvo paimta lietuvių kalbos vadovėliai, kaip tai: gramatika, skaitymo pradžiamoksliai, Lietuvos istorija, geografija ir lietuviškų žaidimų vadovėlis. Visi minėti vadovėliai pirkti ar gauti kaipo dovanos iš Lietuvos. Juos paimdama, vasario 25 dieną, provincialė policija sakė, kad ištyrę jų "tinkamumą" grąžins laikotarpyje dviejų-trijų dienų, bet dabar jau daugiau mėnesio prabėgo, o dar vis juose ieško komunizmo. Gal gėdinasi grąžinti ir skundiką Bobiną sukompromituoti.

Persekioja Religines Sektas

Kovo 24 d. vakare provincialė policija padarė kratą Jehova religinės sektos sekėjų įstaigoje, 4560 Hutchsison St. ir sukonfiskavo apie 3,000 knygų, 10 fonografų ir apie 150 protokolų; taipgi laiškus ir kitą jų organizacijos turtą.

Tai vis tuo pačiu Padlock įstatymu vaduojantis, kurį leidžiant buvo garsinama kaipo antikomunistinis įstatymas.

Šis įvykis turėtų paakstinti ir religinius žmones kovoti prieš tą įstatymą, ne kaipo antikomunistinį, bet kaipo antidemokratinį įstatymą, nes negalime būti tikri, kad neateis eilė persekiojimui visų, kurie nesaliutuos fašistams ar jų papėms Hitleriui ir Musoliniui.

Lietuviai, kaipo ateiviai, turėtume rimtai susirūpinti, nes tas įstatymas jau kelis kartus bandomas naudoti prieš mūsų kalbos mokymą, kurios gramatikoje ieško priešįstatyminės medžiagos. Negalime būti tikri, kad jie gramatikų autorius, Rygiškių Joną — Jablonskį ir Domijonainį nepadarys komunistinių vadovėlių rašytojais.

L. B. Korespondentas

SERGA DRG. P. JANUŠKA

MONTREAL. — Kovo 24 dieną gripu susirgo draugas P. Januška. Linkiu draugui greitai pasveikti.

E. V.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Montrealiečiui: — Jums be advokato ant vietos savo reikalų sutvarkyti nebus galima.

—o—

B.: — Jūs perskiras galite lengvai gauti. Kiek kainuos, galės pasakyti advokatas, išklausęs visų aplinkybių. Pilietybės popierius taipgi galėsite lengviau gauti po perskirų.

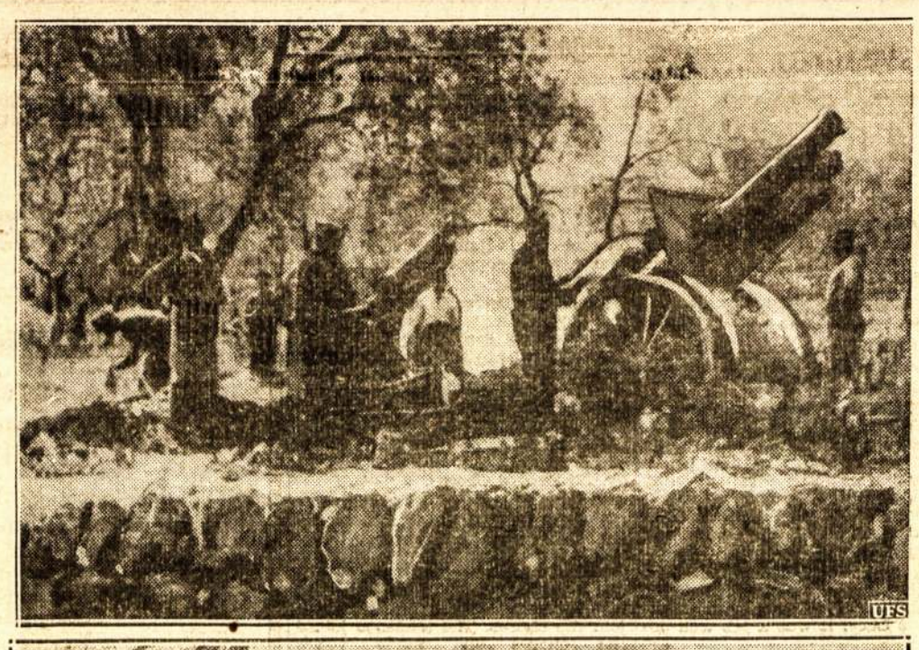

Tokie vaizdai nors laikinai jau nebus matomi Ispanijoj. Bet vargas ir skurdas Ispanijos liaudies bus dar didesnis po Franko diktatura. Bet Ispanijos liaudis, kovojusi per beveik tris metus, kad palikus laisva, savo rankų nenuleis ir Franko režimui ateis galas. Viršuj matome generolo Franko artileriją bombarduojant Barceloną. Apačioj — du sukilėliai neša sužeistąjį į ligoninę.

Laiškas Lietuvos Draugams Užsienyje

Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komiteto plenumo, įvykusio š.m. sausio mėn. pavedami, mes kreipiamės savo šalies ir partijos opiaisiais reikalais į jus, draugai, gyvenantieji Šiaurės ir Pietų Amerikoj, sveikindami jūsų vedamą ištvermingą kovą prieš augančią fašistinę agresiją pasaulyj bei jos talkininkus savose šalyse ir linkėdami ko geriausio pasisekimo joje.

Draugai ir Draugės! Mūsų Lietuva gyvena sunkų momentą. Jos nepriklausomybei gręsia nuožmus tautų priešas Hitleris. Dar tebegalanda dantis ir lenkų imperialistiniai sluoksniai. Tuo tarpu Lietuvos pajūryje — Klaipėdos krašte — įsigalėjo hitlerininkai, o visoj Lietuvoj pakėlė savo galvą senai į hitlerinės Vokietijos lagerį persimetę voldemarininkai. Vienu tarpu aktyviai rėmė voldemarininkų sąmokslą ir katalikų bei liaudininkų vadovybių reakcinė dalis. Iš kitos gi pusės, Smetonos-Mirono valdžia, pavergusi šalį ir įvedusi didžiausią liaudies priespaudą, žingsnis po žingsnio kapituliuoja prieš Hitlerį, suteikia galimybės hitlerininkams-voldemarininkams vesti savo pragaištingą veikimą visoje Lietuvoje.

Šitose Lietuvos gyvybei pavojingose sąlygose mūsų partija buvo vienintėle, griežtai išstojusi prieš visas jėgas, vedančias Lietuvą į pražūtį, arba sąmoningai ar nesąmoningai tam padedančias. Mūsų partija paskelbė kovą voldemarininkų vadovaujamam sąmokslui, kaip svarbiausiam Lietuvos priešui šią dieną. Ji taipgi stengėsi atplėšti nuo voldemarinnikų sąmokslo ir tuos liaudininkus ir krikščionis demokratus, kurie buvo prie jo prisidėję. Ir mūsų kova susilaukė rezultatų. Liaudininkų ir katalikiškų organizacijų apačios pasmerkė savo kai kurių vadų susidėjimą su voldemarininkais. Šito rezultate jau girdimos žinios, kad ir liaudininkų bei katalikų vadovybės atsimetusios nuo voldemarininkų.

Tai didelis laimėjimas, tačiau jis dar jokiu būdu nepašalina pavojaus Lietuvos nepriklausomybės gynimui. Nors voldemarininkų sąmokslas palaužtas, bet jis dar nepašalintas. Nežiūrint to, kad liaudininkų ir katalikų vadovybės kaip ir atsimetusios nuo bloko su voldemarininkais, tačiau tikros kovos iš jų pusės dar nematom, o kai kas slaptai po senovei remia voldemarininkus. Kita vertus, Smetonos-Mirono valdžia aštrina terorą prieš tautą, atstatydama karo stovio paragrafus Lietuvos nepriklausomybės gynėjams ir neleisdama jai mobilizuoti savo jėgų kovai prieš Lietuvos priešus, kas tik silpnina Lietuvos atsparumą prieš fašistinius agresorius ir jų talkininkus šalies viduj. Mūsų linija, CK plenumo nustatyta, aiški ir tvirta: sąjunga su visomis kovojančiomis už taiką valstybėmis, ypačiai rėmimasis galinga Sovietų Sąjunga, kova prieš agresorius ir jiems duodamas nuolaidas, pažeidžiančias Lietuvos nepriklausomybę, kova prieš voldemarininkus, kova prieš Smetonos vedamą kapituliacinę politiką fašistų agresorių atžvilgiu ir teroro bei priespaudos politiką tautos atžvilgiu.

Tai tas, kas šiandien Lietuvai yra gyvybiniai reikalinga. Vedama kovą už tai, mūsų partija visomis išgalėmis tebetelkia tautą kovai dėl ją atstovaujančios valdžios, kuri užtikrintų Lietuvos apgynimą, jos laisvę ir gerovę. Suvienyti visus už Lietuvos nepriklausomybę ir liaudies gerovę stovinčius sluoksnius — tai pagrindinė mūsų laimėjimo sąlyga. Ir tai ne lengvas darbas. Mūsų partija jau ne kartą stengėsi tampriau susirišti su opozicinėmis partijomis, taipgi su katalikiškomis organizacijomis, bet dėl jų reakcinių elementų trukdymo vienybė neįvykdavo, nors šitų partijų žemumose mes rasdavom didelio pritarimo mūsų vienybės šauksmui, o kai kur pasiekdavo ir bendradarbiavimo. Nenuleisdami rankų mes ir toliau tebevesime kovą už šito bendradarbiavimo įvykdymą visos Lietuvos maštabe, kaip vienintėlio būdo sekmingesnei kovai dėl Lietuvos laimės. Kiekvieną susikūrusios vienybės žydinėlį mes rūpinsimės plėsti iki visos tautos suvienijimo. Ir mes neabejojam, kad Lietuvos tauta įgyvendins šitą vienybę, nes tai yra jos gyvybinis reikalas.

Draugai ir Draugės! Šitoje kovoje jūsų moralinė paspirtis Lietuvos tautai turi didžiausios reikšmės. Ne veltui voldemarininkai leidžia paskalas, būk užjūry gyvenantieji lietuviai remia jų sąmokslą. Jūsų balsas prieš siaučiantį fašistų terorą Lietuvoj nemaža padėjo mūsų liaudžiai, ne vieną auką išplėšė iš fašistų nagų, ne vienai šeimynai maloniai nušluostė skaudžias ašaras. Jūsų vedamoji plati kampanija dėl amnestijos politiniams kaliniams — Lietuvos nepriklausomybės gynėjams — kelia draugų, pūvančių kalėjimuos, ištvermę, sušildo jų širdį broliško solidarumo jausmais, o plačioje liaudyje jos pasiryžimą kovai. Mes kviečiam jus, Lietuvos bičiuliai, ir toliau tebevesti šį kilnų pagelbos darbą, vis labiau jį stiprinant. Mes kviečiam jus taipgi vesti kovą, kad numaskuoti voldemarininkus ir jų bent kuriuos bendrininkus, prieš Smetonos valdžios kapituliacinę politiką, prieš jos taikomą liaudžiai terorą už Lietuvybės gynimą, už Lietuvos laisvę ir gerovę. Ir mes neabejojam, kad jūsų balsas bus rimtas svoris šiandieninėje Lietuvos liaudies kovoje.

Draugai ir Draugės! Nors žinom, kad jums taipgi nemaža reikia lėšų prieš reakciniai-fašistinį judėjimą savo šalyse, tačiau, sunkių apystovų spiriami, mes drystame į jus kreiptis ir dėl medžiaginės paramos. Mes nepamiršom jūsų milžiniškos paramos įvykus fašistiniam perversmui, mes nepamirtam jūsų suteiktos paramos vėliau, mes tikim, kad ir šiuo sunkiu momentu mes susilauksim iš jūsų medžiaginės paramos. Dėl mūsų partijos nelegalios padėties, dėl skurstančios mūsų liaudies būklės, lėšų gavimas labai yra apribotas. O mūsų spaudos leidimas ir jos pateikimas liaudžiai, esant nelegalioms sąlygoms labai sunkus. Tačiau mes dedam didžiausias pastangas, kad savo spaudą galėtume išlaikyti, kuri ypač svarbų vaidmenį suvaidino ir tebevaidina šiuo įtemptu momentu. Mes nesivaržydami pasakysim, kad nelegalūs mūsų partijos darbininkai, žvalgybos persekiojami, gyvena sunkiausioj materialinėj padėtyj, kad tik galėtų tęsti kovą. Tai ir verčia mus prašyti sustiprinti jūsų teikiamą medžiaginę paramą mūsų partijai ir jos spaudai. Kiekvienas jūsų žodis moraliniai stiprina Lietuvos liaudies kovą, kiekvienas jūsų centas mums padės sekmingai vesti kovą dėl Lietuvos laisvės.

Su draugiškais linkėjimais,

Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komitetas.

Kaunas, 1939 m. vasario m.

Ar Pasiduosime Mažesnėms Kolonijoms

MONTREAL, Que. — Šiame Lietuvių Literatūros Draugijos v a j u j e, sulyg pranešimų spaudoje, vakarinės Kanados kuopos smarkiai įsijudinusios į darbą ir atrodo, kad nė nemano pasiduoti rytinėms didžiulėms kuopoms. Atvirai ir drąsiai pradėjo bombarduoti rytines kuopas už jų surambėjimą. Rytiečiai, žinoma, už tai neturėtų užsigauti, nes pilnai to yra užsitarnavę, ypatingai Toronto kuopa, kuri turi plačią dirvą ir palankias sąlygas verbavimui naujų narių į minėtą organizaciją. Kas liečia dirvos platumą, tai montrealiečiams mažiausia tenka skųstis, bet juos kiek pateisina, tai Duplesio žiauri reakcija, kuri apsunkina sąlygas gavimui naujų narių. Bet nežiūrint to, mes turime pripažinti ir tą faktą, kad šios kolonijos aldiečiai dar, galima sakyti, neišsijudinome į šį taip svarbų darbą. O tas teikią blogą įspūdį kitų kolonijų aldiečiams.

Mūsų pareiga, nežiūrint tų nepalankių sąlygų, dar daugiau budavoti ir tvirtinti šią apšvietos ir kultūros organizaciją, kuri yra atlikusi ir telieka milžinišką vaidmenį progresyvio judėjimo budavojime, nes juo ši organizacija apims platesnį skaičių narių, juo ji tvirtės, o jos tvirtėjimas, tai vis didesnė atsparumo jėga prieš darbo žmonių išnaudotojus.

Mūsų nerangumas dar lengvai galima atitaisyti. Šis paskutinis vajaus mėnuo lai išjudina kiekvieną aldietį-ę į darbą, o dirbdami sulauksime ir džiuginančių rezultatų. Tad visi ir visos į darbą.

Šiame klausime prabilti kviečiu torontiečius ir kitų kuopų aldiečius, kurie iki šiam laikui tik planavote, o nedirbote. Pajudinkime žemę ir pasirodykime Vakarų Kanados draugams, kad mes esame surambėję.

Pat

Kri-Studio of Montreal Reg'd
Fotografuoju Vestuvių Grupes Darau Padidinimus
Ir Atlieku Visus kitus Fotografijos Darbus
23 ST. CATHERINE ST. W. MONTREAL, QUE.

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947
Advokatas
J. M. Rosenfeldas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26 MONTREAL, QUE.

CRescent 4334
DR. DORA GORDON
DANTISTĖ
Kalba lietuviškai
5136 Park Ave., Montreal, Que.
VALANDOS:
10—12 val. ryto, 2—6 v. po piet ir 7—9 val. vak.
Penktadienių ir šeštadienių vakarais sulyg susitarimo

Tel.: HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 St. Denis St., Montreal
Netoli Dorchester St.

Joseph K. Mergrler
Advokatas
Montreal
LA. 0262 159 Craig St. W.

Norinti pirkti, parduoti, išmainyti ar apdrausti savo turtą, visuomet rasite labai gerą pasiūlymą mūsų raštinėje
E. COTE
166 CHURCH AVE. VERDUN
Montreal Tel. YOrk 1865

Tel.: DO. 1000
DO. 2500
Valandos: 4 — 5 po piet ir sulig susitarimo
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas.
Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X-Rays).
Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.
201 ST. JOSEPH BLVD. WEST MONTERAL, QUE.

Tel. LA. 1801

J. SKINKIS
Lietuvis Siuvėjas
Siuvame sulyg mieros iš geriausių medžiagų vyriškus ir moteriškus drabužius.
2006 BLEURY ST. (Kampas Ontario St.) MONTREAL

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 val. po piet, 7—8 val. vak. ir sulyg susitarimo
4539 Park Ave. Montreal, Que.

GAL NESIJAUTI GERAI?
MŪSŲ ŽOLINIAI VAISTAI
Daug Pagelbsti
RAŠYKITE ARBA ATEIKITE DEL NEMOKAMŲ PATARIMŲ
(GALITE RAŠYTI IR LIETUVIŠKAI)
THUNA
HERBAL REMEDIES
1425 St. Lawrence Blvd., Montreal
BIURO VALANDOS:
Nuo 9-tos ryto iki 9 vakaro
Sekmadieniais nuo 12 — 3 val. po pietų

Iškirpkite šitą kuponą ir atsiųskite mums.
Paženklinkite su x ligą, kuria norite būti gydomas.

x Kraujas	x Oda
Inkstai	Jaknos
Šlapinimas	Galvos skausmas
Pilvas	Almanda
Viduriai	Perdidelis svoris
Tulžis	Permažas svoris
Nervai	Kosėjimas
Reumatizmas	Kirminai
Skausmai	Astma
Moterų ligos	Uždegimas
Kataras	Bronchitas
Hemoroidai	ir t.t.

PAVARDĖ .....
ANTRASAS .....
.....

ENGLISH SECTION

Published Every Friday

Addressing all correspondence for the English Section mark "English Section"

SO FAR, WHAT NEXT!

After a struggle of 2 years and 8 months the valiant defenders of democracy in Spain were forced into submission to Franco's hordes by the traitorous leaders of the junta, which seized power just a few weeks ago and carried on a campaign for capitulation—surrender.

This policy was forced by Chamberlain of Britain and Daladier of France, who are the architects of the Munich Conference, which sold out Checho-slovakia in order to appease Hitler. Not a hand was raised by the great "Democratic" powers to stop Hitler from these outrageous aggressive steps. Checho-slovakia is dismembered, Memel (Klaipėda) is given away to Hitler and now Spain is forced to capitulate to fascists, and it is all a part and parcel of the great appeasement policy carried on by the government leaders of England and France.

As the "Stop Hitler!" movement gathers momentum throughout the world, Chamberlain refuses to cooperate with other powers of Europe, as was proposed by the Soviet Union. Soviet Union proposed a nine-power-conference, but Chamberlain said it is too "premature." The people of the world know what traitors of democracy Chamberlain and Daladier are and are demanding that steps be taken to stop the bold aggressiveness of nazis and fascists.

Chamberlain hopes that by appeasing Hitler, he'll turn his head east—Soviet Union, instead of west and British colonies, but Soviet Union is ready for any eventuality and Hitler knows it. So, by apeasing Hitler and Mussolini, England and France are drawing the noose tighter and tighter around their own necks and the time when they realize their intentional mistakes is not far off, but it maybe too late then.

The more Hitler gets the bolder he becomes, and it is our duty to press upon our government to follow a democratic foreign policy, unlike that of England. Of course our voice would be very feeble in the ears of our government, but we can help by explaining to our friends and acquaintances the need for such pressure on the government, and raise the slogan of "Stop Hitler!" so, that it would be heard.

§—§

Hitler always said, that he wants only Germans in the German Empire, but what is he going to do with the 7 million Chechs and Lithuanians? Of course their fate will be concentration and forced labor camps as well as purges of all sorts. They will will be forced to submission for the present, but a time will come, when they will rebel, because the people who have sampled freedom will not be quiet for long. The time is not far off when the democratic minded peoples throughout the world will raise the clenched fist and wipe the nazi—fascist monster from the face of the earth. Justice and kindness always conquer over all.

These are the events so far, but what next?

C. Degutis.

KEEPING COOL UPSIDE DOWN

Now that Spring is here and summer heat and pleasures just around the corner, it is time to think of how you are going to spend your vacation. Above is a very pleasant way to spend it, especially if you have a companion as expert and as shapely as Miss Mary Ann Hawkins, champion swimmer and surfboard rider. She adorns the swimming and racing events in California.

SIDELINES

By ART SCHOOP

The Montreal Jaunimo Chorus is quite busy these days with the Operetta on their hands and with so many demands for them to sing at different affairs that they had to refuse some in order to prepare better for the Operetta. This chorus is also in the lead of the L. M. S. membership drive which shows that it is not asleep. Kep up with the good work.

* * * * *

The Montreal S. & D. Youth Section have decided to have a concert which will differ from any yet staged. The Liths members will make up the program and we assure you a roar of a time; after the concert we will have a dance. So don't forget the date is April 16th at 01234 Charlevoix St. The Liths basketball team is to play a Ukrainian team, the date will soon be announced.

* * * * *

"In spring a young man's fancy turns to love," but in Europe the saying is like this: "In Spring Der Feuhrer's fancy turns to conquest." With absorption of Cheko-slovakia and Memel Hitler's thoughts are toward Roumania and alas, the U.S.S.R.

* * * * *

The Soviet Union is the conqueror's grave. There the mighty Napoleon with his large army was routed and only remnants of it returned to France. At that time the Russian Czar suppressed the people who fought and died for him, and also suppressed the language and the customs of the peoples who formed the Russian Empire. But today it is not the Imperialistic Czar who rules that part of the world, but the people themselves and the nations that make up the Soviet Union, their customs and language are respected. So when Hitler sets to invade that land he should think twice, for facing him will be a united people, ready to die for what they hold dearest to them.

* * * * *

In "Trimitas," organ of the Lithuanian Partizans (Šaulių laikraštyje) in 1937 there was a nice column with words and pictures showing the Lithuanian farmer and family donating their last "litas" for the upkeep of the army with the slogan being: "The Lithuanians will never be slaves for foreign conquerors." Today that farmer is probably sorry for the deed he did, which he thought was right, for the Lithuanian government with Smetona as it's head bent low to Hitler's demands and gave Klaipėda away. Now the Lithuanian is made a slave to the foreign German conqueror.

Montreal.

TWO WINNERS

TORONTO. — Two weeks ago two of our outstanding Toronto Lithuannian young people again made a name for themselves by winning prizes for their work. The popular young Lucy Balčias and the handsome Bangos Chorus Conductor, Anthony Morkis, won awards for popularity and bowling respectively.

Lucy was the Lithuanian Star at the Labor Bazaar and was one of the three successful stars elected. Congratulations Lucy, it was a job well done.

Anthony has become one of the most prominent Lithuanians in Canada. Not only is he limited to the Lithuanians, but is well known as an outstanding member of the Jones Boys' and Girls' Club, which has collected hundreds of dollars for Spain.

Our Montreal young people will recall Anthony as a leading figure of the Montreal Youth Club while he resided there several years ago. I do not know what you Montreal bowlers are really like, but no doubt Anthony's score of 327 points will give you something to talk about. He received a silver cup for rolling the highest points ever bowled in a certain bowling alley.

Lithuanian young people come out of your secluded dark spot and show the rest of the world that you are made of nothing but the best.

Ace Reporter

Canadian Lithuanians

Condensed from the book, "Canadian Mosaic." 1938.

Lithuania before the Great War was under the yolk of the Russian Czar. The Russian rulers had so oppressed the people that many fled to other countries. Many came to America. By 1921 there were 1,970 Lithuanians in Canada. The influx of Lithuanians to Canada after 1921 was due to rumors of the wealth of America. This attracted many as most Lithuanians were peasantry and hearing that America was paved with gold, well, they could not resist. By 1931 the Lithuanian population had climbed to 3, 876. The Canadian born were 1,668 of this figure. The figures have changed since then and it is believed the Lithuanians now number about 10,000 about 5,000 of these being Canadian born. In 1931, the beginning of depression, many were forced to leave home and look for work and so theywere not recorded. The Lithuanian population in the U.S.A. in1930 amounted to 439,195, a population about one-seventh of Lithuania itself.

The Lithuanians are a "nomad" people and so take up customs and nationality of the country in which they live. Thus the Lithuanians are slowly being denationalized that some day there might not be one.

Resignation

I wish to make it publically known, that I resign and retire from the committee of the Bangos Chorus and give up the position of the publicity manager. I wish the chorus future success and urge all to take an active part in the chorus work.

John Morkis

LAFFS

THE REAL STUFF

Brown: "Why, hello, Rastus, what are you doing way out here in the West?"

Rastus: "I's in de minin' business, boss."

Brown: "You don't say!" What kind of mining—gold, silver, copper?"

Rastus: "Calcimining."

* * *

NOT ON THE RADIO

"I think it's a disgusting state of affairs when one reads of comedians earning more than members of the Cabinet."

"Oh, I don't know. On the whole, they're a lot funnier!"

Bangos Chorus Most Popular Lithuanian Body in Toronto

TORONTO. — March 25th saw the Toronto Bangos Chorus pack the Labor Lyceum Hall again. As time goes on the chorus gains experience and wholehearted support of the Toronto Lithuanians.

The Mikas Petrauskas' Anniversary was very fittingly observed last Saturday with a capacity crowd, eager to pay tribute to the greatest of the Lithuanian composers and song writers and to pride themselves of the fact that all his literature and songs have the heart of the working people. They listened to the melodies of his songs, sung very well, indeed, by the Bangos Chorus.

Mrs. B. Janauskas, chairwoman of the evening, opened the Concert by announcing that the chorus will sing as the first number the "International," the Lithuanian version of which was written by M. Petrauskas, and requested that all present stand and join the chorus. The audience joined the chorus and many voices blended in unison and sang: "Pirmyn vergai nužemintieji . . ." Next the chorus sang "Mūsų Rytojus," "Dul, Dul, Dudelė" and "Draugai į Kovą."

J. Valūnas was next called to give a summary of the life and work of M. Petrauskas. The summary I think was rather long, but it was worth listening to, he outlined the life struggles and triumphs of the great composer, but for whom the Lithuanian field of culture would not have been so rich.

Next on the program was the orchestra made up of the chorus members, who showed their talents beautifully.

There followed two songs by Mrs. Laurusevičius and J. Miller who made up a nice duet. Then a solo with guitar accompaniment by a guest performer, following which appeared Anthony Morkis, youthful conductor of the chorus and a guest they played a couple numbers with guitar and mandolin, then came Anthony, his brother Peter and the guitar player and gave two beautiful selections, one "The Hungarian Dance No. 5" and "Lights Out".

Then the girls' chorus showed what they're made of by singing "Harbor Lights" and a Lithuanian song, "Aš po Skvernu . . ." The songs were liked by everybody.

Then the men's octet sang two songs, "Kalviai" and „Kai Aš Turėjau Kaime Mergelę," which were alright, but could have been better.

As it was drawing close to 10 o'clock, the men's chorus was cancelled from the program and the whole chorus assembled once more to close the program with three beautiful songs, "Ant Barikadų," "Lakštutė" and "Myliu" the latter so pleased the public that it was sung over again, as the curtain closed the audience showed their appreciation by loud and long applause, which gladdened the hearts of all choristers.

Dancing followed to the music of a perfect five piece band.

At the close of the evening everybody seemed very satisfied and said what a grand time they had.

§—§

Now that this concert is over, the chorus is preparing for Rochester where it will put on a concert on May 20th . At the last Tuesday's practice the chorus received another invitation from the Ukrainian Labor Temple Organization to fill out a complete evening's program for them at 300 Bathurst St., on April 16th. In return they promised to give a program for the 23rd of April. This is something new in programs and so everyone is enthusiastic about it.

After this concert for the Ukrainians the chorus will earnestly start preparing for Rochester.

§—§

There are a couple of new people in the chorus, one bass and a soprano, it is expected that next week couple more will turn up.

Nosey

Pamatykite Filmą "Profesor Mamlock"

TORONTO. — Nazių biaurius darbus vaizduojanti filma "Profesor Mamlock," kuri jau buvo rodyta Toronte, šį penktadienį ir šeštadienį bus rodoma Broadway teatre, kampas Queen ir Bay gatvių.

Filmoje parodoma, kaip sužvėrėję naziai Vokietijoj puolė mokslininkus ir darbininkus, kad tik pasiekus biauraus režimo. Kas nematėte tos filmos, stengkitės pamatyti.

Brangūs Toronto Lietuviai ir Lietuvės! Protestuokim

Prieš

Klaipėdos Užgrobimą!

Ateikit visi į masinį Toronto lietuvių mitingą

Sekmadienį, Balandžio 2 Dieną

6 DENISON SALĖJ

Ir prisidėkite prie protesto prieš nazius, atplėšusius nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą.

Mitinge bus kalbėtojai, kurie nušvies dabartinę Europos situaciją ir nurodys tikruosius Klaipėdos krašto likimo kaltininkus. Bus leidžiamos ir diskusijos.

Jei laiko bus, bus kalbama ir Lyderšyp Lygos klausimu. Mitingą šaukia LLD 162 kuopa.

Pradžia 2 val. po pietų.

Šaukėjai

Pranešimai

Montreal, Que.

Visų Montrealo ir Apylinkės Lietuvių Domei

Kanados Lietuvių Komitetas Lietuvos Liaudžiai Ginti ir Montrealo Lietuvių Komitetas Lietuvos Nepriklausomybei Ginti ir Montrelo lietuvių organizacijų atstovams pritariant šaukia **Lietuvos Nepriklausomybės Gynimo Klausimu Masinį Mitingą**, šeštadienį, balandžio (April) 1 d. 8 val. vakare, D. L. K. Vytauto Neprig. Klubo salėj, 2161 St. Catherine St. E.

Geri kalbėtojai kalbės esamu Lietuvos nepriklausomybės likimo klausimu, taipgi visų Lietuvą susirūpinusių Montrealo lietuvių organizacijų atstovai pareikš savo nuomonę Lietuvos nepriklausomybės gynimo ir kovos prieš agresorius klausimais. Tad kviečiame visų Montrealo lietuvių organizacijų atstovus, narius, simpatikus ir neorganizuotus lietuvius dalyvauti šiame dideliame ir labai svarbiame masiniame lietuvių susirinkime.

Įžanga veltui.

Mitingo Rengėjai

Platus Aldiečių Susirinkimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 137 kuopos valdyba šaukia platų mėnesinį minėtos kuopos susirinkimą, į kurį kviečia kuoskaitlingiausiai atsilankyti ne tik draugijos narius, bet ir simpatikus-es, kuriame išgirsite įvairius raportus iš atliktų darbų, numatysime planus ateities veikimui ir turėsime kalbėtoją, kuris supažindins su dabartiniais Europos įvykiais ir kita.

Aldiečiai pasistengkite šį susirinkimą padaryti tikrai skaitlingu. Susirinkimas įvyks ateinantį penktadienį, t. y., 7 d. balandžio (April) 8 val. vakare, 01234 Charlevoix St.

Kuopos Valdyba

Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija rengia didelį perstatymą. Bus suvaidinta Jungtinių Valstijų lietuvių kolonijose išgarsėjusi keturių veiksmų drama "MIRTŲ VAINIKAS." Tai įdomus ir turiningas veikalas.

Svečiai turės progą išgirsti draugijos orkestrą, kuris pasirodys pirmu kart. Be to programoje dalyvaus ir trimetė gabi artistė Lilija Mažylytė, kurie jos nematėte, turėsite progą pamatyti.

Parengimas įvyks Vytauto Kliube, 2161 St. Catherine St. East, sekmadienį, balandžio 2 dieną. Pradžia 6.30 val. vakare.

Parengimo Komisija

Nepaliktų ir Pinigų

— Aš esu tikra, kad tu nevestum merginos del jos pinigų?

— Aišku, kad ne; bet nemanyk, kad aš leisčiau merginai tapti senmerge tik už tai, kad ji turi pinigų.

Toronto, Ont.

Smagūs Šokiai

Ateinantį šeštadienį, balandžio 1 d., 6 Denison, Lietuvių Literatūros Draugijos kuopa rengia šokių vakarą.

Iš daugumos girdisi nusiskundimų, kad kada šeštadieniais statomi veikalai, o paskui seka šokiai, tai dėl šokių lieka mažai laiko. Todel šį šeštadienį visi atsilankykite ir pasišoksite kiek tik kam patiks.

Šokiams bus gera muzika, kuri grieš lietuviškus ir kitokius šokius.

Įžanga su drabužių padėjimu 20 centų.

Pradžia 8 val. vakare.

Rengėjai

Redlaikiečiai Parėmė Ispanijos Kovotojus

Draugas J. Narusevičius prisiuntė $40.00 aukų del Ispanijos gynėjų, kurie dabar jau sugrįžę. Aukos buvę sukeltos tarptautiniai.

Aukos priduotos Mackenzie-Papineau Batalijono Draugų Komitetui, kuris juos sunaudos pagal reikalą. Daugeliui draugų parama dar vis reikalinga, nes neužtektinai pasveikę.

Komiteto vardu visiems aukotojams ir rinkėjams tariam ačiū.

Atitaisau Klaidą

Liaudies Balso 310 numeryje, aprašyme apie Winnipege suruoštą 16-tos Vasario paminėjimą įsibriovė dvi nemalonios klaidos, būtent, praleista J. Martinonis, aukavęs Lietuvos politiniams kaliniams vieną dolerį, nors jo auka buvo bendroje aukų sumoje ir vietoj Radzevičiaus parašytas Dadzevičius. Už padarytas klaidas draugų atsiprašau, o ypatingai, J. Martinonio, kurio pavardė praleista.

Korepondenc. Autorius

Pirkite Drabužius Tik Su Unijos Ženklais

Šio laikraščio skaitytojai tikrai žinote, kad pasirodymas gražesniuose drabužiuose sudaro didelį malonumą. Tačiau stovi klausimas, kur pirktis tuos drabužius, kad neparėmus prakaito prekybos.

Tūkstančiai žmonių, pirkdami prakaito dirbtuvių drabužius, randa nepasitenkinimo su jais. Drabužiai visapusiškai netinkami, blogai tinka, menkai padaryti ir taip toliau.

Ar jūs turite patyrimą su taip vadinamais nupigintais rūbais? Geresnės rūšies rūbai geriau dėvisi ir ilgesnį laiką išlaiko, suteikia jums pasitenkinimo taip, kad jūs užmirštate apie mokėtą kainą.

Mūsų unija, United Garment Workers of America, išreiškia šio laikraščio skaitytojams širdingą padėką už kooperaciją ir prašo, kad pirkdami drabužius visuomet reikalautumėte drabužių su **unijos ženklu.**

Vienos savaitės bėgyje trys firmos pradėjo siūti prie savo išdirbystės drabužių unijos ženklus. Na, o unijos ženklai garantuoja, kad tie drabužiai nėra pasiūti prie prakaitavimo sąlygų. Todel jų reikalaukite ir remkite tokią prekybą.

Mūsų unija mielai suteiks jums su unijos ženklais parduodančių įstaigų antrašus.

LaPades
Unijos Sekretorius-Organizatorius.

PLATINKITE ir UGDYKITE "LIAUDIES BALSĄ" VISUOMENĖS TEISIŲ UŽTAREJĄ. PIRMYN SU JUO!

2 Asmeniškai Lydimos

NEW YORK-KLAIPĖDA
PER GOTHENBURGĄ, ŠVEDIJĄ

Pirmoji Gegužės-May 31 d.
(nepersėdant iki Klaipėdos)
Antroji Liepos-July 1 d.

Vl. Mučinskas

Antra ekskursija vadovauja Vl. Mučinskas, Švedų Amerikos Linijos lietuvių skyriaus vedėjas. Kelionė: Gothenburg-Stockholm. Iš čia laivu "MARIEHOLM" į Klaipėdą.

Abi ekskursijos užgirtos Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos Am.

Gauk nemokamai suteikiamą musų ekskursijų brošiurą ir retkartinį leidinį "Turizmo žinios".

Kiti išplaukimai iš New Yorko:

GRIPSHOLM kovo 30, geg. 4
DROTTNINGH. balan. 15, geg. 13
KUNGSHOLM birž. 3, rugp. 19

Kreipkitės į savo vietinį agentą, ar
SWEDISH AMERICAN LINE
1410 Stanley St., Montreal, Que.

VESKITE SAVO REIKALUS ir PIRKITE PAS TUOS, KURIE SKELBIASI "L. BALSE."

Phone 4-1210
John F. Klikna
Colonial Bottling Works
482 HAMILTON AVE.
WATERBURY, CONN.

Ph. EL. 2925
New London Lunch
Lietuviška Valgykla
Savininkas
J. KAMICHAITIS
668 Queen St. W., Toronto

Advokatų Kontora
M. S. Millstone
455 Spadina Ave., Toronto
Telefonas: RA 5125
Rezidencijos EL 7922

PRAGUE CAFE
Slovakiškas Restoranas
Europiški valgiai — geras patarnavimas.
899 Main St. Winnipeg

Tel. WA. 5370
Harry R. Ranks Company
GRABORIUS
Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby.
Laidotuvės net $55.00 pigumo
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Tel. KI. 2232 Gyv. ME. 4209
Dr. Ralph Weinstein
Kalba lietuviškai
Oficialus Sūnų ir Dukterų K.L. S.P.D. ir S.L.A. kp. daktaras
Valandos: 2—4 val. po piet ir 7—9 val. vak. ir sulig susitarimo
455 Spadina Ave. Kam. 205, Toronto

Dr. F. Rybak
M.D., C.M., L.M.C.C.
Gydytojas, Chirurgas ir Akušeris
Atlieku įvairias operacijas
Ofisas:
598 Selkirk Ave., Tel. 55 323
Rezidencija:
562 Alfred Ave., Tel. 54 000
Winnipeg, Man.

Mike's Custom Tailoring
Siuvu vyriškus ir moteriškus geros rūšies drabužius.
Pritaikymas garantuotas
Taipgi turiu gatavų.
ROSEN, Mgr.
428½ Queen St. W., Toronto

CITY BREAD Co. Ltd.
& Workingmen's Bakery
High quality
Bread, Cakes & Pastry.
Baked by Union Workers.
312 Stella Ave. Ph. 52 910
WINNIPEG, MAN.

Nauja Lietuviška Valgykla
New Bill's Cafe
640 Queen St. W., Toronto
Geras maistas ir patarnavimas.
Kviečiu atsilankyti.

Advokatas ir Notaras
M. W. Kellermann
371 Bay St., Toronto 2, Ontario
Ofiso Telefonas: WA 5900
Rezidencijos: ME 1425
(Kalba ir vokiškai)

Tel. EL. 6579 — WA. 8714
BOYKACH & BOYKACH
Real Estate Agentai
Parduodame ir išrenduojame namus ir farmas. Iškolektuojame rendas.
Kas turite tų reikalų, kreipkitės pas mus.
Daugeliui lietuvių esame patarnavę.
133 GOREVALE AVE. Ofiso 429 ADELAIDE ST. W., TORONTO

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per
DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patikimiausia laivakorčių kontora. Gyvuoja jau 22 metu. Laivakortės, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Liet. TSR Knygų Rūmų Knygų Saugykla